

**POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA
W GRODZISKU MAZOWIECKIM
05-825 GRODZISK MAZOWIECKI
UL. Żwirki i Wigury 10**

**OCENA STANU SANITARNEGO
POWIATU GRODZISKIEGO
w 2020 ROKU**

Państwowy Powiatowy Inspektor
Sanitarny
w Grodzisku Mazowieckim
mgr Halina Sankowska

SPIS TREŚCI:

- I.** Informacja ogólna
- II.** Ocena stanu sanitarnego obiektów objętych nadzorem przez Sekcję Higieny Komunalnej
- III.** Ocena stanu sanitarnego obiektów objętych nadzorem przez Sekcję Higieny Żywności i Żywienia
- IV.** Ocena stanu sanitarnego obiektów objętych nadzorem przez Sekcję Higieny Pracy
- V.** Nadzór epidemiologiczny
- VI.** Ocena stanu sanitarnego zakładów nauczania i wychowania
- VII.** Działalność oświatowo – zdrowotna i promocja zdrowia
- VIII.** Nadzór zapobiegawczy

I. Informacja ogólna

Państwowa Inspekcja Sanitarna wypełnia zadania z zakresu zdrowia publicznego, określone w Ustawie z dn. 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t. j. Dz.U. z 2019 r., poz. 59). Swoje zadania realizuje poprzez nadzór bieżący i zapobiegawczy. Organem inspekcji, jako organu rządowego administracji zespolonej w powiecie jest Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny, któremu podlega stacja sanitarno-epidemiologiczna. W powiecie grodziskim funkcję Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego pełni Pani Halina Sankowska. Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna ma siedzibę w Grodzisku Mazowieckim, przy ul. Żwirki i Wigury 10.

Działalność Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Grodzisku Mazowieckim oraz działających w jego imieniu pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej obejmuje terytorialnie powiat grodziski, który jest położony w zachodniej części Województwa Mazowieckiego. Powiat ten zamieszkuje ponad 91 tys. mieszkańców na powierzchni 367 km². W jego skład wchodzi 6 gmin: Miasto i Gmina Grodzisk Mazowiecki, Gmina Baranów, Gmina Jaktorów, Gmina Żabia Wola oraz miasta Milanówek i Podkowa Leśna.

W ramach prowadzonej działalności inspekcja sanitarna w powiecie grodziskim w roku 2019 sprawowała nadzór bieżący nad warunkami:

- o higieny środowiska – nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia, czystością powietrza, gleby, wód i innych elementów środowiska, a także nadzór nad należyтым stanem higienicznym nieruchomości, zakładów pracy, obiektów użyteczności publicznej, dróg, ulic i środków transportu;
- o higieny w zakładach pracy – ocena warunków zdrowotnych środowiska pracy, zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych i innych związanych z warunkami pracy; nadzór nad wprowadzaniem produktów biobójczych i substancji czynnych oraz ich stosowania w działalności zawodowej;
- o higieny procesów nauczania i wychowania – ocena warunków higienicznych w placówkach oświatowo-wychowawczych i wypoczynku oraz sprzętu tam używanego, a także nadzór nad higieną samych procesów nauczania;

Prowadzono nadzór nad:

- o warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku – ocena warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności, nadzór nad warunkami żywienia zbiorowego, nadzór nad jakością zdrowotną żywności oraz ocena warunków produkcji i obrotu przedmiotów użytku, materiałów i wyrobów do kontaktu żywnością, kosmetyków i innych mających wpływ na zdrowie ludzi;
- o warunkami, jakie powinien spełniać personel medyczny i pomieszczenia, w których udzielane są świadczenia zdrowotne.

Ponadto pracownicy inspekcji sanitarnej realizowali zadania w zakresie:

- o oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia – organizowanie, prowadzenie i koordynowanie działalności oświatowo-zdrowotnej, w tym inicjowanie przedsięwzięć popularyzujących zasady higieny otoczenia i zapobiegania chorobom, zaznajamianie z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, propagowanie zdrowego stylu życia i aktywności własnej społeczeństwa na rzecz zdrowia, ocena i wspieranie działalności oświatowo-zdrowotnej szkół i placówek oświatowo-wychowawczych;
- o zapobiegawczego nadzoru sanitarnego – uzgadnianie projektów planów zagospodarowania przestrzennego, uzgadnianie dokumentacji projektowej w zakresie wymagań higieniczno-sanitarnych, uczestnictwo w dopuszczaniu do użytku obiektów budowlanych;

- działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej – dokonywanie analiz i ocen epidemiologicznych, przyjmowanie i rejestrowanie zgłoszeń podejrzeń i zachorowań na choroby zakaźne, nadzór nad szczepieniami ochronnymi, dystrybucja szczepionek, poradnictwo w zakresie spraw sanitarno-epidemiologicznych, opracowywanie programów działalności zapobiegawczej i nadzór nad ich wdrażaniem przez placówki medyczne.
- monitorowania zatruc środkami zastępczymi - monitorowanie przypadków zatruc / zgonów środkami zastępczymi, nadzór nad wytwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych, kontrola przestrzegania przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii, dotyczących prowadzenia przez przedsiębiorców działalności w zakresie wytwarzania, przetwarzania, przerabiania, przywozu, wywozu, wewnątrzwspólnotowej dostawy lub wewnątrzwspólnotowego nabycia oraz wprowadzania do obrotu nowej substancji psychoaktywnej, w tym w postaci mieszaniny lub w wyrobie.

II. Ocena stanu sanitarnego obiektów objętych nadzorem przez Sekcję Higieny Komunalnej

I. Jakość wody przeznaczonej do spożycia.

1. Wprowadzenie

Bieżącym nadzorem Sekcji Higieny Komunalnej objętych było 18 Stacji Uzdatniania Wody, 12 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę, 2 wodociągi wykorzystujące wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia zaopatrujący budynek użyteczności publicznej oraz 1 wodociąg wykorzystujący wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia zaopatrujący obiekt agroturystyczny. Łączna liczba ludności zaopatrywanej w wodę wynosi ok. 90 tys. mieszkańców. Na terenie powiatu grodziskiego woda przeznaczona do zbiorowego zaopatrzenia ludności pochodziła wyłącznie z ujęć głębinowych. W celu dokonania oceny jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi pobierano próby wody z punktów wyznaczonych na sieciach wodociągowych zgodnie z harmonogramem na rok 2020.

2. Jakość wody.

Na podstawie przeprowadzonych kontroli, wyników analiz badanych próbek wody prowadzonych przez Inspekcję Sanitarną oraz wyników badań przeprowadzanych przez właścicieli i zarządców wodociągów w ramach kontroli wewnętrznej można stwierdzić, że woda dostarczana przez wszystkie 15 wodociągów, spełniała wymagania zawarte w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r., poz. 2294). Sporadycznie występowały przekroczenia parametrów fizykochemicznych i mikrobiologicznych. W wyniku przeprowadzonych działań naprawczych (chlorowanie i/lub płukanie sieci), zarządcy wodociągów doprowadzili za każdym razem do przywrócenia jakości wody do wymogów obowiązującego rozporządzenia, co potwierdzone jest sprawozdaniami z badań.

3. Charakterystyka urządzeń zaopatrujących ludność w wodę.

3.1. Wodociągi o wydajności <100m³/dobę

Wodociąg publiczny Ceglów

Wodociąg zasilany jest wodą pochodzącą ze Stacji Uzdatniania Wody w Kaskach i Stanisławowie (w roku 2020 Stacja Uzdatniania Wody w Ceglówie nie dostarczała stale wody do wodociągu). Ujęciem wody dla wodociągu są studnie głębinowe zasilające Stację Uzdatniania Wody w Kaskach i Stanisławowie. W okresie sprawozdawczym wodę do badań w ramach nadzoru sanitarnego pobrano trzykrotnie, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej dziewięć razy. W jednej próbce wody pobranej w ramach nadzoru sanitarnego stwierdzono przekroczenie parametru mikrobiologicznego – enterokoki. Przekroczenie w zakresie ww. parametru zostało niezwłocznie usunięte. W pozostałych próbkach nie stwierdzono przekroczeń parametrów określających przydatność wody do spożycia przez ludzi.

W 2020 roku nie przeprowadzono bieżącej kontroli sanitarnej stacji uzdatniania wody wraz z przyległą strefą ochrony bezpośredniej, z powodu konieczności wykonywania innych działań związanych z sytuacją epidemiczną w kraju.

Wodociąg lokalny Kasperek

Na terenie Gminy Milanówek przy ul. Brwinowskiej 2D zlokalizowany jest budynek użyteczności publicznej wykorzystujący wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia, w którym działalność gospodarczą prowadzi podmiot – Europejskie Przedszkole Niepubliczne "Kasperek" Stajenko Spółka Jawna z siedzibą przy ul. Noskowskiego 2/47 w Warszawie. Produkcja wody przez ww. podmiot wynosiła 3 m³/d. Podmiot dostarczał wodę dla ok. 140 osób. Ujęciem wody dla wodociągu jest jedna studnia głębinowa. W okresie sprawozdawczym wodę do badań w ramach nadzoru sanitarnego pobrano jeden raz, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej trzy razy. W próbkach nie stwierdzono przekroczeń parametrów określających przydatność wody do spożycia przez ludzi.

3.2. Wodociągi o wydajności 100 – 1000 m³/dobę

Wodociąg publiczny Dąbrówka

Wodociąg o produkcji 677 m³/dobę zaopatruje łącznie z wodociągiem publicznym Grodzisk Mazowiecki 47500 mieszkańców. Ujęciem wody dla wodociągu są dwie studnie głębinowe. W okresie sprawozdawczym wodę do badań w ramach nadzoru sanitarnego pobrano dwukrotnie, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej sześć razy. W dwóch próbkach wody pobranych w ramach nadzoru sanitarnego stwierdzono przekroczenia. Obydwa dotyczyły parametru fizycznego – zapach. W jednej próbce pobranej w ramach kontroli wewnętrznej stwierdzono przekroczenie parametru mikrobiologicznego i fizycznego – ogólna liczba mikroorganizmów i zapach. Przekroczenia w zakresie ww. parametrów zostały niezwłocznie usunięte. W pozostałych próbkach nie stwierdzono przekroczeń parametrów określających przydatność wody do spożycia przez ludzi.

W 2020 roku nie przeprowadzono bieżącej kontroli sanitarnej stacji uzdatniania wody wraz z przyległą strefą ochrony bezpośredniej, z powodu konieczności wykonywania innych działań związanych z sytuacją epidemiczną w kraju.

Wodociąg publiczny Stanisławów

Wodociąg o produkcji 200 m³/dobę zaopatruje 1049 mieszkańców. Ujęciem wody dla wodociągu jest jedna studnia głębinowa. W okresie sprawozdawczym wodę do badań w ramach nadzoru sanitarnego pobrano dwukrotnie, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej sześć razy. W dwóch próbkach wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej stwierdzono przekroczenia. Pierwsze dotyczyło parametru fizycznego – mętność, zaś drugie parametru fizycznego – zapach. Przekroczenia w zakresie ww. parametrów zostały niezwłocznie usunięte. W pozostałych próbkach nie stwierdzono przekroczeń parametrów określających przydatność wody do spożycia przez ludzi.

W 2020 roku nie przeprowadzono bieżącej kontroli sanitarnej stacji uzdatniania wody wraz z przyległą strefą ochrony bezpośredniej, z powodu konieczności wykonywania innych działań związanych z sytuacją epidemiczną w kraju.

Wodociąg publiczny Kaski

Wodociąg o produkcji 700 m³/dobę zaopatruje 4196 mieszkańców. Ujęciem wody dla wodociągu są dwie studnie głębinowe. W okresie sprawozdawczym wodę do badań w ramach kontroli wewnętrznej pobrano sześć razy. Badania wody nie wykazały przekroczeń parametrów określających przydatność wody do spożycia przez ludzi.

W 2020 roku nie przeprowadzono bieżącej kontroli sanitarnej stacji uzdatniania wody wraz z przyległą strefą ochrony bezpośredniej, z powodu konieczności wykonywania innych działań związanych z sytuacją epidemiczną w kraju.

Wodociąg publiczny Bartoszkówka

Wodociąg o produkcji 350 m³/dobę zaopatruje ok. 2200 mieszkańców. Ujęciem wody dla wodociągu są dwie studnie głębinowe. W okresie sprawozdawczym wodę do badań w ramach nadzoru sanitarnego pobrano czterokrotnie, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej sześć razy. W jednej próbce wody pobranej w ramach nadzoru sanitarnego stwierdzono przekroczenie parametru mikrobiologicznego – bakterie grupy coli. Przekroczenie w zakresie ww. parametru zostało niezwłocznie usunięte. W pozostałych próbkach nie stwierdzono przekroczeń parametrów określających przydatność wody do spożycia przez ludzi.

W 2020 roku nie przeprowadzono bieżącej kontroli sanitarnej stacji uzdatniania wody wraz z przyległą strefą ochrony bezpośredniej, z powodu konieczności wykonywania innych działań związanych z sytuacją epidemiczną w kraju.

Wodociąg publiczny Musuły

Wodociąg o produkcji 524 m³/dobę zaopatruje ok. 3000 mieszkańców. Ujęciem wody dla wodociągu są cztery studnie głębinowe. W okresie sprawozdawczym wodę do badań w ramach nadzoru sanitarnego pobrano dwukrotnie, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej sześć razy. W jednej próbce wody pobranej w ramach kontroli wewnętrznej stwierdzono przekroczenie parametru fizycznego – mętność. Przekroczenie w zakresie ww. parametru zostało niezwłocznie usunięte. W pozostałych próbkach nie stwierdzono przekroczeń parametrów określających przydatność wody do spożycia przez ludzi.

W 2020 roku nie przeprowadzono bieżącej kontroli sanitarnej stacji uzdatniania wody wraz z przyległą strefą ochrony bezpośredniej, z powodu konieczności wykonywania innych działań związanych z sytuacją epidemiczną w kraju.

Wodociąg publiczny Podkowa Leśna

Wodociąg o produkcji 411 m³/dobę zaopatruje ok. 3385 mieszkańców. Ujęciem wody dla wodociągu są trzy studnie głębinowe. W okresie sprawozdawczym wodę do badań w ramach nadzoru sanitarnego pobrano dwukrotnie, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej pięć razy. W próbkach nie stwierdzono przekroczeń parametrów określających przydatność wody do spożycia przez ludzi.

W 2020 roku nie przeprowadzono bieżącej kontroli sanitarnej stacji uzdatniania wody wraz z przyległą strefą ochrony bezpośredniej, z powodu konieczności wykonywania innych działań związanych z sytuacją epidemiczną w kraju.

Wodociąg publiczny Kozery Nowe

Wodociąg o produkcji 480 m³/dobę zaopatruje łącznie z wodociągiem publicznym Bieganów 10170 mieszkańców. Ujęciem wody dla wodociągu jest jedna studnia głębinowa. W okresie sprawozdawczym wodę do badań w ramach nadzoru sanitarnego pobrano dwukrotnie, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej osiem razy. W próbkach nie stwierdzono przekroczeń parametrów określających przydatność wody do spożycia przez ludzi.

W 2020 roku nie przeprowadzono bieżącej kontroli sanitarnej stacji uzdatniania wody wraz z przyległą strefą ochrony bezpośredniej, z powodu konieczności wykonywania innych działań związanych z sytuacją epidemiczną w kraju.

Wodociąg lokalny Szpital Zachodni

Na terenie Gminy Grodzisk Mazowiecki przy ul. Dalekiej 11 zlokalizowany jest budynek użyteczności publicznej wykorzystujący wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia – Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Szpital Zachodni im. Św. Jana Pawła II. Obiekt został objęty nadzorem przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Grodzisku Mazowieckim od 1 marca 2020r. Produkcja wody przez ww. podmiot wynosiła 162,50 m³/d. Podmiot stale dostarczał wodę dla ok. 700 zatrudnionych osób oraz pacjentów szpitala. Ujęciem wody dla wodociągu są dwie studnie głębinowe. W okresie sprawozdawczym wodę do badań w ramach kontroli wewnętrznej pobrano trzynastą razę. W trzech poborach prób wody stwierdzono przekroczenia. Pierwsze dotyczyło parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych – ogólna liczba mikroorganizmów, bakterie grupy coli, mętność, barwa i zapach, drugie parametru fizycznego – mętność, zaś trzecie parametrów fizykochemicznych – mętność, barwa i zapach. Przekroczenie w zakresie ww. parametrów zostały niezwłocznie usunięte. Jedynie mętność i barwa została nieznacznie powyżej normy. W pozostałych próbkach nie stwierdzono przekroczeń parametrów określających przydatność wody do spożycia przez ludzi. W roku sprawozdawczym przeprowadzono jedną kontrolę w zakresie poboru prób wody pod kątem obecności bakterii Legionella Sp. Próby pobrano w następujących punktach:

- w łazience przy sali Nr 1 IV piętro Oddział Chirurgii,
- w łazience przy sali Nr 3 III piętro Oddział Neurologii,
- w łazience przy sali Nr 1 I piętro Oddział Ortopedii,
- w łazience przy sali Nr 13 V piętro Oddział Wewnętrzny,
- w łazience przy sali Nr 2 III piętro Oddział Kardiologii

W żadnej z ww. próbek wody nie stwierdzono obecności bakterii z rodzaju Legionella Sp.

3.3. Wodociągi o wydajności 1000 – 10 000 m³/dobę

Wodociąg publiczny Grodzisk Mazowiecki

Wodociąg o produkcji 6481 m³/dobę zaopatruje łącznie z wodociągiem publicznym Dąbrówka 47500 mieszkańców. Ujęciem wody dla wodociągu jest dziesięć studni głębinowych. W okresie sprawozdawczym wodę do badań w ramach nadzoru sanitarnego pobrano osiem razy, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej czterdzieści osiem razy. W dwóch próbkach wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej stwierdzono przekroczenia. Pierwsze dotyczyło parametru mikrobiologicznego – ogólna liczba mikroorganizmów, zaś drugie parametru chemicznego – kadm. Przekroczenia w zakresie ww. parametrów zostały niezwłocznie usunięte. W pozostałych próbkach nie stwierdzono przekroczeń parametrów określających przydatność wody do spożycia przez ludzi.

W 2020 roku nie przeprowadzono bieżącej kontroli sanitarnej stacji uzdatniania wody wraz z przyległą strefą ochrony bezpośredniej, z powodu konieczności wykonywania innych działań związanych z sytuacją epidemiczną w kraju.

Wodociąg publiczny Milanówek

Wodociąg o produkcji 2139 m³/dobę zaopatruje 14450 mieszkańców. Ujęciem wody dla wodociągu jest osiem studni głębinowych. W okresie sprawozdawczym wodę do badań w ramach nadzoru sanitarnego pobrano sześć razy, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej dwadzieścia razy. W jednej próbce wody pobranej w ramach nadzoru sanitarnego stwierdzono przekroczenie parametru fizycznego – zapach. W trzech próbkach wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej stwierdzono przekroczenia. Pierwsze dotyczyło parametru mikrobiologicznego – ogólna liczba mikroorganizmów, zaś drugie i trzecie parametru fizycznego – odpowiednio mętność i zapach. Przekroczenie w zakresie ww. parametrów zostały niezwłocznie usunięte. W pozostałych próbkach nie stwierdzono przekroczeń parametrów określających przydatność wody do spożycia przez ludzi.

W 2020 roku nie przeprowadzono bieżącej kontroli sanitarnej stacji uzdatniania wody wraz z przyległą strefą ochrony bezpośredniej, z powodu konieczności wykonywania innych działań związanych z sytuacją epidemiczną w kraju.

Wodociąg publiczny Bieganów

Wodociąg o produkcji 1392 m³/dobę zaopatruje łącznie z wodociągiem publicznym Kozery Nowe 10170 mieszkańców. Ujęciem wody dla wodociągu są dwie studnie głębinowe. W okresie sprawozdawczym wodę do badań w ramach nadzoru sanitarnego pobrano trzykrotnie, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej dwanaście razy. W dwóch próbach wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej stwierdzono przekroczenia. Obydwa dotyczyły parametru fizycznego – odpowiednio barwa i mętność. Przekroczenia w zakresie ww. parametrów zostały niezwłocznie usunięte. W pozostałych próbkach nie stwierdzono przekroczeń parametrów określających przydatność wody do spożycia przez ludzi.

W 2020 roku nie przeprowadzono bieżącej kontroli sanitarnej stacji uzdatniania wody wraz z przyległą strefą ochrony bezpośredniej, z powodu konieczności wykonywania innych działań związanych z sytuacją epidemiczną w kraju.

Wodociąg publiczny Żelechów

Wodociąg o produkcji 1044 m³/dobę zaopatruje ok. 4200 mieszkańców. Ujęciem wody dla wodociągu są trzy studnie głębinowe. W okresie sprawozdawczym wodę do badań w ramach nadzoru sanitarnego pobrano trzy razy, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej pięć razy. Badania wody nie wykazały przekroczeń parametrów określających przydatność wody do spożycia przez ludzi.

W 2020 roku nie przeprowadzono bieżącej kontroli sanitarnej stacji uzdatniania wody wraz z przyległą strefą ochrony bezpośredniej, z powodu konieczności wykonywania innych działań związanych z sytuacją epidemiczną w kraju.

3.4. Wodociągi o wydajności 10 000 – 100 000 m³/dobę - brak

3.5. Wodociągi o wydajności >100 000 m³/dobę - brak

3.6. Wodociągi ogółem.

Wszystkie wodociągi na terenie powiatu grodziskiego są corocznie uwzględniane w harmonogramie kontroli. Nadzór Sekcji Higieny Komunalnej obejmuje łącznie 2 wodociągi o produkcji <100 m³/dobę, 8 wodociągów o produkcji 100-1000 m³/dobę oraz 4 wodociągi o produkcji 1000-10000 m³/dobę. Działania podejmowane przez PPIS w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego przyczyniły się do usunięcia wszystkich stwierdzonych podczas przeprowadzanych kontroli uchybień.

3.7. Inne podmioty

Na terenie Gminy Żabia Wola przy ul. Myśliwskiej 35 w Petrykozach zlokalizowany jest obiekt, w którym prowadzona jest działalność w zakresie agroturystyki wykorzystujący wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia. Produkcja wody przez ww. podmiot wynosiła 0,1 m³/d. Podmiot dostarczał wodę w zależności od liczby korzystających z wypoczynku - dla 5 do 8 osób. Ujęciem wody dla wodociągu jest jedna studnia głębinowa. W okresie sprawozdawczym wodę do badań w ramach kontroli wewnętrznej pobrano jeden raz. Badania wody nie wykazały przekroczeń parametrów określających przydatność wody do spożycia przez ludzi.

3.8. Studnie publiczne - brak

4. Ujęcia wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia.

Na terenie powiatu grodziskiego nie występują ujęcia wód powierzchniowych wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia.

5. Ocena jakości wody na pływalniach i w kąpieliskach opartych na wodach powierzchniowych

Pływalnia Miejska „Wodnik 2000” Grodzisk Maz., ul. Montwiła 41 (obiekt całoroczny)

Obiekt zaopatrywany jest w wodę przez wodociąg publiczny Grodzisk Mazowiecki. Pływalnia posiada 6 niecek tj.: basen sportowy, basen rekreacyjny, brodzik, jacuzzi, jacuzzi A – antresola oraz jacuzzi B – antresola, a także Wodny Plac Zabaw (funkcjonuje jedynie w okresie letnim – w 2020r. nie funkcjonował). W okresie sprawozdawczym wodę do badań z niecek oraz systemów cyrkulacji

niecek, w ramach kontroli wewnętrznej pobrano wielokrotnie zachowując częstotliwość i zakres zgodny z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015r. poz. 2016). Próbkę do badań pobrano również w ramach nadzoru sanitarnego. W próbkach występowały niewielkie przekroczenia wartości parametrów chemicznych – chlor związany oraz chlor wolny. Stwierdzono też pojedynczy przypadek ponadnormatywnej zawartości chloroformu. Zarządzający pływalnią podjął szereg działań naprawczych w celu dostosowania jakości wody do wymogów ww. rozporządzenia. W okresie sprawozdawczym zarówno w nieckach jak i w systemach cyrkulacji niecek nie stwierdzono żadnego przypadku przekroczenia parametru mikrobiologicznego. W roku 2020 nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnej zawartości bakterii *Legionella sp.* w instalacji wody ciepłej w natryskach znajdujących się na terenie pływalni.

W 2020 roku nie przeprowadzono bieżącej kontroli sanitarnej obiektu z powodu konieczności wykonywania innych działań związanych z sytuacją epidemiczną w kraju.

Basen kąpielowy w Kozerkach, ul. Jowisza (obiekt sezonowy)

Basen kąpielowy został uruchomiony po raz pierwszy. Obiekt zaopatrywany jest w wodę przez wodociąg publiczny Grodzisk Mazowiecki i posiada dwie niecki. W okresie sprawozdawczym wodę do badań z niecek i systemów cyrkulacji niecek w ramach kontroli wewnętrznej pobrano wielokrotnie zachowując częstotliwość i zakres zgodny z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015r. poz. 2016). Próbkę do badań pobrano również w ramach nadzoru sanitarnego. W okresie sprawozdawczym zarówno w nieckach jak i w systemach cyrkulacji niecek nie stwierdzono żadnego przypadku przekroczenia parametru mikrobiologicznego. W próbkach występowały niewielkie przekroczenia wartości parametrów fizykochemicznych – chloroform i mętność. W roku 2020 nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnej zawartości bakterii *Legionella sp.* w instalacji wody ciepłej w natryskach znajdujących się na terenie basenu kąpielowego.

W 2020 roku nie przeprowadzono bieżącej kontroli sanitarnej obiektu z powodu konieczności wykonywania innych działań związanych z sytuacją epidemiczną w kraju.

Basen kąpielowy w Milanówku, ul. Sportowa (obiekt sezonowy)

Obiekt zaopatrywany jest w wodę przez wodociąg publiczny Milanówek i posiada dwie niecki. W okresie sprawozdawczym wodę do badań z niecek i systemów cyrkulacji niecek w ramach kontroli wewnętrznej nie pobierano z zachowaniem częstotliwość i zakresu zgodnego z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015r. poz. 2016). Próbkę do badań pobrano również w ramach nadzoru sanitarnego. W okresie sprawozdawczym zarówno w nieckach jak i w systemach cyrkulacji niecek nie stwierdzono żadnego przypadku przekroczenia parametru mikrobiologicznego. W próbkach występowały niewielkie przekroczenia wartości parametrów fizykochemicznych – chloroform, chlor związany i mętność. W roku 2020 nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnej zawartości bakterii *Legionella sp.* w instalacji wody ciepłej w natryskach znajdujących się na terenie basenu kąpielowego.

W 2020 roku nie przeprowadzono bieżącej kontroli sanitarnej obiektu z powodu konieczności wykonywania innych działań związanych z sytuacją epidemiczną w kraju.

Kąpieliska

W sezonie letnim 2020 roku na Stawach Walczewskiego na terenie kompleksu rekreacyjnego przy ul. Nadarzyńskiej w Grodzisku Mazowieckim funkcjonowało zorganizowane kąpielisko. Sezon kąpielowy obejmował czas od 20 czerwca do 30 sierpnia 2020r. W okresie sprawozdawczym wodę do badań w ramach nadzoru sanitarnego pobrano jeden raz – przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej trzy razy – w trakcie trwania sezonu kąpielowego. W żadnej zbadanej próbce nie stwierdzono przekroczeń parametrów określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019r. w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpiele. Podczas okresu funkcjonowania nie odnotowano zakwitów sinic. W 2020 roku nie przeprowadzono bieżącej kontroli sanitarnej obiektu z powodu konieczności wykonywania innych działań związanych z sytuacją epidemiczną w kraju.

II. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.

1. Szpitale, zakłady opiekuńczo - lecznicze i zakłady pielęgnacyjno – opiekuńcze

<i>Obiekty</i>	<i>Liczba obiektów</i>	<i>Liczba skontrolowanych</i>	<i>Liczba wydanych decyzji merytorycznych (bez decyzji zmieniających termin wykonania nałożonych obowiązków)</i>	<i>Liczba nałożonych mandatów</i>	<i>Kwota mandatów</i>
<i>Szpitale</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Zakłady Opiekuńczo-Lecznicze</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Zakłady Pielęgnacyjno-Opiekuńcze</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Grodzisku Mazowieckim w roku 2020 przejęła pod nadzór Szpital Zachodni zlokalizowany w Grodzisku Mazowieckim, przy ul. Dalekiej 11. W roku sprawozdawczym przeprowadzono jedną kontrolę w zakresie poboru prób wody pod kątem obecności bakterii Legionella Sp. Próby pobrano w następujących punktach:

- w łazience przy sali Nr 1 IV piętro Oddział Chirurgii,
- w łazience przy sali Nr 3 III piętro Oddział Neurologii,
- w łazience przy sali Nr 1 I piętro Oddział Ortopedii,
- w łazience przy sali Nr 13 V piętro Oddział Wewnętrzny,
- w łazience przy sali Nr 2 III piętro Oddział Kardiologii

W żadnej z ww. próbek wody nie stwierdzono obecności bakterii z rodzaju Legionella Sp.

1.1. Zaopatrzenie w wodę i gospodarka ściekowa.

1.2. Prosektoria.

1.3. Pralnie.

1.4. Postępowanie z odpadami.

1.5. Pomieszczenia socjalne i otoczenie szpitali

2. Domy pomocy społecznej oraz inne placówki zapewniające całodobową opiekę nad osobami niepełnosprawnymi, w podeszłym wieku oraz przewlekle chorymi

<i>Obiekty</i>	<i>Liczba obiektów</i>	<i>Liczba skontrolowanych</i>	<i>Liczba wydanych decyzji merytorycznych (bez decyzji zmieniających termin wykonania nałożonych obowiązków)</i>	<i>Liczba nałożonych mandatów</i>	<i>Kwota mandatów</i>
<i>Domy Pomocy Społecznej</i>	3	1	0	0	0
<i>Inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej</i>	0	0	0	0	0
<i>Inne placówki zapewniające całodobową opiekę</i>	7	2	0	0	0

Domy Pomocy Społecznej:

- **Dom Rehabilitacyjno-Opiekuńczy Katolickiego Stowarzyszenia Niepełnosprawnych Archidiecezji Warszawskiej, ul. Piasta 5, Milanówek** – Dom Pomocy Społecznej dla dorosłych osób niepełnosprawnych intelektualnie. Obiekt zajmuje 2 miejsce w rejestrze Domów Pomocy Społecznej Województwa Mazowieckiego - decyzja nr 9013/2/2001 z dnia 08.02.2001r. W roku 2020 przeprowadzono w obiekcie kontrolę sanitarną w zakresie poboru prób wody pod kątem obecności bakterii Legionella Sp. Próby pobrano w trzech punktach: w łazienkach na poziomach I, III i V budynku. W żadnej z ww. próbek wody nie stwierdzono obecności bakterii z rodzaju Legionella Sp.
- **Dom Pomocy Społecznej ul. 3 Maja 63 Grodzisk Mazowiecki** – w roku sprawozdawczym przejęto pod nadzór, nie przeprowadzono kontroli sanitarnej.
- **Dom Pomocy Społecznej ul. ks. M. Oziębłowskiego 20 Grodzisk Mazowiecki (Izdebno Kościelne 23)** - w roku sprawozdawczym przejęto pod nadzór, nie przeprowadzono kontroli sanitarnej.

Inne placówki zapewniające całodobową opiekę:

- **Dom dla Osób Starszych „Marta” – Drybus 10A, 96-314 Baranów** - obiekt zajmuje 7 miejsce w rejestrze placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, w tym prowadzonych na podstawie przepisów o działalności gospodarczej - Decyzja Wojewody Mazowieckiego nr 1/2008 z dnia 07.03.2008r. - wydana na czas nieokreślony. W roku sprawozdawczym w obiekcie przeprowadzono kontrolę sanitarną w zakresie w zakresie poboru prób wody pod kątem obecności bakterii Legionella Sp. Próby pobrano w trzech punktach: w łazienkach – ogólnodostępnej, dla niepełnosprawnych oraz przy gabinecie

zabiegowym. W żadnej z ww. próbek wody nie stwierdzono obecności bakterii z rodzaju Legionella Sp.

- **Dom opieki HENRY, Henryszew 13, 96-316 Międzyborów** – obiekt zajmuje 36 miejsce w rejestrze placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, w tym prowadzonych na podstawie przepisów o działalności gospodarczej - Decyzja Wojewody Mazowieckiego nr 2/2012 z dnia 31.01.2012r. wydana na czas nieokreślony. W roku sprawozdawczym w obiekcie nie przeprowadzano kontroli sanitarnych.
- **Dom Opieki, ul. Jaworowa 23, 05-807 Podkowa Leśna** – obiekt zajmuje 93 miejsce w rejestrze placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, w tym prowadzonych na podstawie przepisów o działalności gospodarczej - Decyzja Wojewody Mazowieckiego nr 557/2018 z dnia 24.04.2018r. wydana na czas określony. W roku sprawozdawczym w obiekcie nie przeprowadzano kontroli sanitarnych.
- **Villa Milanówek, ul. Warszawska 1A, 05-822 Milanówek** - obiekt zajmuje 110 miejsce w rejestrze placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, w tym prowadzonych na podstawie przepisów o działalności gospodarczej - Decyzja Wojewody Mazowieckiego nr 38/2019 z dnia 23.04.2019r. wydana na czas określony. W roku sprawozdawczym w obiekcie nie przeprowadzano kontroli sanitarnych.
- **Dom Opieki, Huta Żabiowska, ul. Brzozowa 4, 96-321 Żabia Wola** - obiekt zajmuje 124 miejsce w rejestrze placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, w tym prowadzonych na podstawie przepisów o działalności gospodarczej - Decyzja Wojewody Mazowieckiego nr 13/2020 z dnia 27.01.2020r. wydana na czas nieokreślony. W roku sprawozdawczym w obiekcie nie przeprowadzano kontroli sanitarnych.
- **Dom Opieki Kaleń, ul. Mszczonowska 38** - obiekt zajmuje 123 miejsce w rejestrze placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, w tym prowadzonych na podstawie przepisów o działalności gospodarczej - Decyzja Wojewody Mazowieckiego nr 3/2020 z dnia 20.01.2020r. wydana na czas nieokreślony. W roku sprawozdawczym w obiekcie nie przeprowadzano kontroli sanitarnych.
- **Dom Opieki Klaudia Milanówek, ul. P. Skargi 3** – obiekt nie uzyskał wpisu do rejestru placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, w tym prowadzonych na podstawie przepisów o działalności gospodarczej Wojewody Mazowieckiego. W roku sprawozdawczym przeprowadzono w obiekcie kontrolę sanitarną interwencyjną, podczas której stwierdzono szereg uchybień natury sanitarno-technicznej: brak wydzielonego gabinetu zabiegowego, lekarsko-pielęgniarskiego oraz miejsca przechowywania leków; brak windy dla osób starszych i

niepełnosprawnych z ograniczonymi możliwościami poruszania się; brak warunków do magazynowania odpadów medycznych – brak wydzielonego pomieszczenia z umywalką do mycia rąk i chłodziarką do przechowywania odpadów; brak wydzielonego magazynu brudnej bielizny (tzw. brudownika), na poziomie piwnicy brak wydzielenia w sposób trwały pomieszczeń nieużytkowanych (o złym stanie technicznych) od pomieszczeń wykorzystywanych na potrzeby zakładu (pralni i suszarni); brak dostępu do pomieszczeń suszarni (według oświadczenia właścicielki pomieszczenie niedostępne z uwagi na wymianę drzwi); korytarz komunikacyjny w piwnicy (z którego jest dostęp do pralni i suszarni) w złym stanie technicznym, ściany niegładkie, niełatwozmywalne (ściany pomalowane wyłącznie farbą niełatwozmywalną), wykładzina zniszczona, wymagająca wymiany; brak wydzielenia i oznakowania pojemników do transportu brudnej i czystej bielizny. Osoba prowadząca działalność w ustalonym terminie usunęła wszystkie pierwotnie stwierdzone uchybienia.

3. Dworce

<i>Obiekty</i>	<i>Liczba obiektów</i>	<i>Liczba skontrolowanych</i>	<i>Liczba wydanych decyzji merytorycznych (bez decyzji zmieniających termin wykonania nałożonych obowiązków)</i>	<i>Liczba nałożonych mandatów</i>	<i>Kwota mandatów</i>
<i>Dworce i Stacje kolejowe</i>	20	0	0	0	0
<i>Dworce autobusowe</i>	0	0	0	0	0
<i>Porty lotnicze</i>	0	0	0	0	0

W ewidencji znajdują się:

Stacje WKD: Grodzisk Mazowiecki (Radońska), Podkowa Leśna (Główna);

Przystanki WKD: Grodzisk Mazowiecki (Jordanowice, Piaskowa, Okrężna), Polesie, Milanówek Grudów, Podkowa Leśna Wschodnia, Podkowa Leśna Zachodnia, Kazimierówka, Brzózki;

Dworzec i Stacja PKP Grodzisk Mazowiecki;

Dworzec i Przystanek PKP Milanówek;

Dworzec i Przystanek PKP Jaktorów;

Dworzec i Przystanek PKP Międzyborów;

Przystanek PKP Boża Wola.

W roku 2020 nie przeprowadzono kontroli sanitarnych ww. obiektów.

4. Środki transportu

W roku sprawozdawczym nie przeprowadzono kontroli sanitarnych środków transportu. Prowadzono natomiast działania związane z sytuacją epidemiczną w kraju. Wystosowano pisma skierowane do

Przedsiębiorstwa Komunikacji Samochodowej oraz Spółki Warszawska Kolej Dojazdowa – z siedzibami w Grodzisku Mazowieckim informujące o konieczności wzmożenia częstotliwości zabiegów mycia i dezynfekcji powierzchni w środkach transportu w celu zminimalizowania ryzyka zakażenia wirusem Sars-CoV-2. W odpowiedzi uzyskano informacje dotyczące:

- wydzielenia stref dla kierowców,
- wprowadzenia codziennej dezynfekcji poręczy, uchwytów, przycisków i innych powierzchni, które są najczęściej dotykane przez podróżnych,
- wprowadzenia preparatów na bazie chloru służących do prania mopów, ściereczek,
- wprowadzenie dodatkowej dezynfekcji wnętrza środków transportu,
- zwiększenia ilości zakupowanych środków do dezynfekcji.

5. Noclegownie dla bezdomnych

<i>Obiekty</i>	<i>Liczba obiektów</i>	<i>Liczba skontrolowanych</i>	<i>Liczba wydanych decyzji merytorycznych (bez decyzji zmieniających termin wykonania nałożonych obowiązków)</i>	<i>Liczba nałożonych mandatów</i>	<i>Kwota mandatów</i>
<i>Noclegownie dla bezdomnych</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Schronisko Dla Bezdomnych Mężczyzn Pieńki Zarębskie - Nadzorem sanitarnym objęte jest Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn zlokalizowane w Pieńkach Zarębskich przy ul. Fiołkowej 35 w gminie Żabia Wola, prowadzone przez CARITAS Archidiecezji Warszawskiej, ul. Krakowskie Przedmieście 62, 00-322 Warszawa. Jest to obiekt całoroczny, zamieszkiwany przez mężczyzn, zapewniono w nim 16 miejsc noclegowych. W dniu kontroli w schronisku przebywało 12 podopiecznych. Osoby mieszkające w obiekcie, w ramach terapii, przygotowują posiłki, dbają o czystość pomieszczeń, wykonują drobne prace remontowe. Budynek ogrzewany jest centralnie z własnej kotłowni. Podopieczni mają do dyspozycji trzy pokoje na parterze budynku, 1 pokój na I piętrze, oraz kuchnię, jadalnię, 2 łazienki, natrysk a także aneks stanowiący podręczny magazynek środków czystości. Czysta bielizna magazynowana jest w budynku gospodarczym. Zapewniono zapas pościeli, bielizny i koców. Pranie pościeli odbywa się w pralni w Warszawie prowadzonej przez Stowarzyszenie Penitencjarne „Patronat”. Stan sanitarno-porządkowy obiektu prawidłowy, budynek utrzymany w czystości i porządku. Teren wokół schroniska częściowo zagospodarowany zielenią, utwardzony kostką brukową. Podczas przeprowadzonej kontroli dokonano ustaleń dotyczących postępowania w związku z przyjmowaniem do ośrodka nowych podopiecznych (postępowanie z brudną odzieżą, przeprowadzanie zabiegów typu fryzjerskiego, zaopatrzenie w środki czystości, dezynfekcyjne i środki higieny osobistej). W stosunku do roku poprzedniego stan sanitarno-techniczny utrzymuje się na podobnym poziomie (po wykonanym w 2018 roku remoncie generalnym).

6. Ustępy publicznie i toalety ogólnodostępne

<i>Obiekty</i>	<i>Liczba obiektów</i>	<i>Liczba skontrolowanych</i>	<i>Liczba wydanych decyzji merytorycznych (bez decyzji zmieniających termin wykonania nałożonych obowiązków)</i>	<i>Liczba nałożonych mandatów</i>	<i>Kwota mandatów</i>
<i>Ustępy publiczne</i>	37	0	0	0	0
<i>Ustępy ogólnodostępne</i>	13	0	0	0	0

W roku sprawozdawczym nie przeprowadzono kontroli sanitarnych toalet publicznych i ogólnodostępnych.

7. Obiekty hotelarskie

<i>Obiekty</i>	<i>Liczba obiektów</i>	<i>Liczba skontrolowanych</i>	<i>Liczba wydanych decyzji merytorycznych (bez decyzji zmieniających termin wykonania nałożonych obowiązków)</i>	<i>Liczba nałożonych mandatów</i>	<i>Kwota mandatów</i>
<i>Hotele</i>	7	0	2	0	0
<i>Motele</i>	1	0	0	0	0
<i>Pensjonaty</i>	2	0	0	0	0
<i>Inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie</i>	13	1	0	1	200

Sekcja Higieny Komunalnej w roku 2020 obejmowała nadzorem 7 hoteli, 1 motel, 2 pensjonaty oraz 13 obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie. Skontrolowano obiekt, w którym prowadzona jest działalność agroturystyczna – „MAGDALENKA” zlokalizowany w Kłudnie Starym 26A. Kontrola została przeprowadzona w związku ze zgłoszeniem interwencji dotyczącym niewłaściwego stanu sanitarnego. Podczas kontroli stwierdzono szereg uchybień sanitarno-porządkowych i sanitarno-technicznych, m. in.:

- brak punktu poboru wody do celów porządkowych,
- brak wydzielonego magazynu czystej bielizny pościelowej,
- brak wydzielonego pojemnika do transportu brudnej bielizny,
- brudno utrzymane pomieszczenie pralni i magazyn środków czystości.

Osoba prowadząca działalność w obiekcie została ukarana mandatem karnym kredytowanym w wysokości 200 zł. Wszystkie nieprawidłowości zostały w ustalonym terminie usunięte.

8. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej

<i>Obiekty</i>	<i>Liczba obiektów</i>	<i>Liczba skontrolowanych</i>	<i>Liczba wydanych decyzji merytorycznych (bez decyzji zmieniających termin wykonania nałożonych obowiązków)</i>	<i>Liczba nałożonych mandatów</i>	<i>Kwota mandatów</i>
<i>Zakłady fryzjerskie</i>	68	10	0	0	0
<i>Zakłady Kosmetyczne</i>	49	7	0	1	200zł
<i>Salony odnowy biologicznej</i>	10	0	0	0	0
<i>Salony tatuażu</i>	4	2	0	0	0
<i>Inne zakłady świadczące więcej niż jedną z usług: fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej, tatuażu</i>	35	3	0	0	0

Sekcja Higieny Komunalnej PSSE w Grodzisku Mazowieckim zgodnie z ewidencją na dzień 31.12.2020 r. obejmowała nadzorem łącznie 166 obiektów typu: zakłady fryzjerskie, fryzjersko-kosmetyczne, kosmetyczne, salony tatuażu i odnowy biologicznej oraz inne zakłady świadczące więcej niż jedną z powyższych usług. W porównaniu do roku 2019 nieznacznie wzrosła liczba zakładów fryzjerskich, zakładów kosmetycznych oraz zakładów tatuażu i odnowy biologicznej, natomiast liczba obiektów świadczących usługi fryzjersko-kosmetyczne nieznacznie zmalała.

Nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli sanitarnej interwencyjnej w zakładzie kosmetycznym:

- brudne, wymagające odnowienia ściany na zapleczu zakładu,
- brak zlewu technicznego do poboru wody do celów porządkowych,
- brak trwałego oddzielenia pomieszczenia wykonywania usług kosmetycznych od zaplecza zakładu,
- brak szafki do przetrzymywania odzieży osobistej i ochronnej personelu,
- brak odpowiedniego urządzenia do sterylizacji narzędzi kosmetycznych,
- brudno utrzymane stanowiska pracy,
- brak zapasu płynów do dezynfekcji powierzchni,
- przetrzymywanie zbędnego sprzętu na zapleczu i w toalecie,
- brak do wglądu dokumentów potwierdzających odbiór odpadów komunalnych.

Na prowadzącego działalność nałożono mandat karny w wysokości 200 zł. Brakujące dokumenty zostały okazane w siedzibie stacji sanitarno-epidemiologicznej, natomiast kontrola sanitarna sprawdzająca potwierdziła usunięcie wszystkich pierwotnie stwierdzonych uchybień.

W 2020 roku odnotowano wzrost liczby zakładów, które dostosowały się do wymogów zapewnienia prawidłowej sterylizacji narzędzi kosmetycznych wielokrotnego użytku. W przeważającej większości prowadzący działalność zapewnili w swoich zakładach profesjonalne autoklawy, w niektórych przypadkach natomiast podpisywano umowy z podmiotami zewnętrznymi

wykonującymi na zlecenie ww. usługi. Ponadto podczas kontroli wydawano zalecenia dotyczące prowadzenia prawidłowej kontroli procesów sterylizacji oraz wprowadzenia w zakładach „Ogólnych wytycznych dla wszystkich podmiotów wykonujących procesy dekontaminacji, w tym sterylizacji wyrobów medycznych i innych przedmiotów wielorazowego użytku wykorzystywanych przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych oraz innych czynności, podczas których może dojść do przeniesienia choroby zakaźnej lub zakażenia”. Prowadzono również akcje informacyjne dotyczące wdrażania wytycznych przeciwepidemicznych Głównego Inspektora Sanitarnego dla funkcjonowania zakładów fryzjerskich/kosmetycznych/tatuażu/odnowy biologicznej w czasie trwania epidemii SARS-CoV-2.

10. Cmentarze, domy pogrzebowe

Na terenie powiatu grodziskiego znajduje się 13 cmentarzy parafialnych i komunalnych objętych nadzorem sanitarnym oraz 8 domów przedpogrzebowych. W roku sprawozdawczym nie przeprowadzono kontroli sanitarnych cmentarzy. Natomiast kontrola sanitarna przeprowadzona w zakładzie pogrzebowym była kontrolą sprawdzającą wykonanie nakazu zawartego w decyzji administracyjnej wydanej w roku poprzednim. Nieprawidłowość dotycząca braku umywalki do mycia rąk w pomieszczeniu socjalnym została usunięta.

11. Inne obiekty użyteczności publicznej

W 2020 roku skontrolowano 2 apteki, 2 lodowiska wraz z infrastrukturą towarzyszącą (w tym wypożyczalniami łyżew), 1 Ośrodek dla Cudzoziemców, 1 Ośrodek Terapii i Rehabilitacji Uzależnień – MONAR zlokalizowany w Budach Zosinych 109, 96-313 Jaktorów. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

Stowarzyszenie MONAR – Krótkoterminowy Ośrodek Terapii i Rehabilitacji Uzależnień, Budy Zosine 109, 96-313 Jaktorów – placówka pomaga osobom z problemem narkotykowym i udziela specjalistycznej pomocy w zakresie konsultacji, terapii indywidualnej i grupowej, pomoc ambulatoryjną oraz stacjonarną terapię i rehabilitację osobom uzależnionym. W roku sprawozdawczym w obiekcie przeprowadzono 2 kontrole sanitarne w zakresie poboru prób wody do badań laboratoryjnych (liczba bakterii Legionella sp). Wyniki badań nie wykazały obecności ww. bakterii w badanych próbkach wody.

Ośrodek dla Cudzoziemców w Podkowie Leśnej - Dębaku – obiekt przejęty pod nadzór w 2020 roku. W ośrodku przeprowadzono kontrolę w zakresie sprawdzenia prawidłowości wdrożenia procedur postępowania dotyczących zapewnienia bezpieczeństwa sanitarnego w związku z planowanym uruchomieniem zajęć edukacyjnych, integracyjnych i sportowych w ośrodku w okresie trwania epidemii SARS-CoV-2. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości w przedmiotowym zakresie. Ośrodek został przystosowany do podjęcia ww. zajęć, opracowano i wdrożono odpowiednie procedury postępowania.

11. Skargi i interwencje

W roku sprawozdawczym 2020 do Sekcji Higieny Komunalnej PSSE w Grodzisku Mazowieckim wpłynęło 50 interwencji. Wniesiono 30 interwencji pisemnych (w tym 2 osobiście) i 20 telefonicznych. Przeprowadzono 5 kontroli interwencyjnych, 20 interwencji przekazano do rozpatrzenia zgodnie z kompetencjami władzom administracji samorządowej bądź innym właściwym merytorycznie jednostkom, wystosowano 12 pism do wnoszących interwencje, zawiadamiających o sposobie rozpatrzenia wniosków, w jednym przypadku odmówiono wszczęcia postępowania w zgłoszonej sprawie, 3 interwencje pozostawiono bez rozpatrzenia.

Interwencje w 2020 r. dotyczyły przede wszystkim: pogorszenia jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, nieprawidłowego stanu sanitarnego zakładów kosmetycznych i tatuażu, domu opieki, obiektu agroturystycznego, targowiska, uciążliwości związanych z wyciekami nieczystości z szamba, nieprawidłowym gromadzeniem odpadów na prywatnych posesjach, bytowaniem gołębi, a także złego stanu sanitarno-technicznego i bytowania insektów, czy gryzoni w budynkach wielorodzinnych. Interwencje dotyczyły również spraw związanych z ogłoszonym stanem epidemii, były to m.in. zgłoszenia organizacji zgromadzeń pomimo obowiązującego zakazu, zgłoszenia braku przestrzegania obowiązku zasłaniania ust i nosa w środkach transportu, czy obiektach kultu religijnego, czy zgłoszenia wyrzucania zużytych maseczek jednorazowych w miejscach publicznych, ogólnodostępnych.

Podsumowanie

Ogólny stan sanitarny powiatu należy określić jako dobry. Kontrole obiektów objętych nadzorem sekcji higieny komunalnej w 2020 roku nie wykazały rażących uchybień sanitarnych.

Osoby prowadzące działalność w nadzorowanych obiektach wykazywały chęć współpracy, stosowały się do wydawanych zaleceń i wykonywały je w ustalonych terminach. Nie odnotowano większych problemów w egzekwowaniu poprawy warunków sanitarnych i technicznych od właścicieli, czy też zarządców kontrolowanych zakładów.

Porównując rok 2019 i 2020 należy stwierdzić, że działania podejmowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w roku sprawozdawczym w głównej mierze dotyczyły kontroli przestrzegania obowiązujących przepisów dotyczących zapobiegania szerzenia się zakażeń wirusem SARS-CoV-2, w tym wdrażania wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego.

Podsumowując należy stwierdzić, że w dalszym ciągu będą prowadzone działania kontrolne mające na celu wyeliminowanie nieprawidłowości, zwłaszcza związanych z zapewnieniem właściwych warunków sanitarnych w obiektach prowadzących działalność w stanie ogłoszonej epidemii.

III. Ocena stanu sanitarnego obiektów objętych nadzorem przez Sekcję Higieny Żywności i Żywnienia

ROK 2020

Ocena stanu sanitarnego nadzorowanych obiektów żywności i żywnienia – porównanie liczbowe do roku 2019

Lp.	Wyszczególnienie	Rok 2019	Rok 2020
1.	Liczba obiektów wg ewidencji/ wg rejestru zakładów w ciągu roku	1181	1157
2.	Liczba obiektów skontrolowanych	348	186
3.	Liczba obiektów sklasyfikowanych/ ocenionych na podstawie arkuszy oceny stanu sanitarnego	54	3
4.	Liczba obiektów o złym stanie sanitarnym (na podstawie arkuszy oceny stanu sanitarnego)/niezgodnych	0	0
5.	Liczba przeprowadzonych kontroli i rekontroli ogółem, w tym:	394	198
a.	Kontroli kompleksowych	54	3
b.	Kontroli tematycznych	290	180
c.	Kontroli interwencyjnych	38	13
d.	Kontroli sprawdzających	12	2
6.	Liczba wydanych decyzji administracyjnych	4	0
7.	w tym: przerwania produkcji i unieruchomienia	1	0
8.	Liczba nałożonych mandatów	16	6
9.	Kwota nałożonych mandatów	5100	1700
10.	Liczba wniosków skierowanych do Sądu Grodzkiego	0	0
11.	Liczba wniosków o nałożenie kar	5	1

	pieniężnych przez PWIS	-	-
12.	Liczba aktów oskarżenia i zawiadomień do prokuratury	190	86
13.	Liczba prób żywności i przedmiotów użytku pobranych i zbadanych	0	0
14.	Liczba prób żywności i przedmiotów użytku zdyskwalifikowanych		

Sekcja Higieny Żywności Żywienia i Przedmiotów Użytku Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Grodzisku Mazowieckim w ciągu 2020r. obejmowała nadzorem sanitarnym 1157 obiekty (oraz 7 obiektów ujętych w dziale 4 MZ – 48). W obiektach tych przeprowadzono w 2020r. ogółem 198 kontroli i rekontroli, w tym:

- 3 kontrole kompleksowe
- 180 kontroli tematycznych
- 13 kontroli interwencyjnych
 - 2 kontrole sprawdzające

Kontrole tematyczne podejmowane były w przypadkach:

- złożenia wniosku o wydanie decyzji zatwierdzającej i wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS w przypadku nowych zakładów oraz w przypadku zakładów istniejących rozszerzających lub zmieniających zakres działalności,
- podania o wydanie opinii potwierdzającej spełnienie wymagań sanitarno-technicznych środka transportu do przewozu żywności,
- poboru do badań laboratoryjnych w WSSE w Warszawie oraz laboratoriów zewnętrznych prób środków spożywczych – zgodnie z harmonogramem,
- wzmoczenia nadzoru nad obiektami stosującymi ekrany dotykowe,
- wzmoczenia nadzoru nad obiektami organizującymi zimowy wypoczynek dzieci.

Kontrole interwencyjne podejmowano w związku ze zgłoszeniami konsumentów.

W wyniku przeprowadzonych w 2020r. kontroli wydano znacznie mniej decyzji administracyjnych (0 szt.) w porównaniu z 2019r. (4 szt.). Jednocześnie, w 2020r. nałożono znacznie mniej mandatów karnych (w 2019r. wydano 16 szt. na sumę 5100 zł., zaś w 2020r. - 6 szt. na kwotę 1700 zł.). Liczba obiektów objętych nadzorem w 2020r. zmniejszyła się nieznacznie w stosunku do roku 2019r. (1157 obiektów w 2020r. i 1181 obiektów w 2019r.). Porównując liczbę kontroli należy zauważyć, że w 2020r. przeprowadzono znacznie niższą ilość kontroli i rekontroli ogółem tj. 198 w stosunku do 2019r. - 394. W roku 2020 spadła liczba kontroli sprawdzających mających na celu

potwierdzenie usunięcia uchybień stwierdzanych podczas kontroli sanitarnych (w 2020r.–2, zaś w 2019r. – 12). Wynikało to z faktu stwierdzania mniejszej liczby nieprawidłowości, które nie wymagały przeprowadzenia kontroli sprawdzającej (np. brak do wglądu dokumentów), jak również usuwaniem nieprawidłowości o mniejszym ryzyku natychmiast podczas kontroli. Jednocześnie, spadła liczba kontroli interwencyjnych w porównaniu z 2019r. (w 2020r. – 13, zaś w 2019r. – 38). Przeprowadzono mniej kontroli kompleksowych z wykorzystaniem arkusza oceny stanu sanitarnego (w 2020r. – 3, zaś w 2019r. – 54). Ponadto w roku 2020, zgodnie z harmonogramem otrzymanym z WSSE w Warszawie pobrano i przekazano do badań w WSSE w Warszawie i laboratoriów zewnętrznych 86 prób środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością. Pobieranie prób realizowane głównie przez 2 pracowników wymagało zwiększonego nakładu pracy, ponieważ pracownicy przeprowadzający kontrole sanitarne zajmują się także pobieraniem prób.

Należy zauważyć, iż z uwagi na małą obsadę kadrową w PSSE w Grodzisku Maz. wszyscy merytoryczni pracownicy Sekcji HŻŻiPU w całości zaangażowani byli w działania Sekcji Epidemiologii (przeprowadzanie wywiadów epidemiologicznych, pisanie decyzji o nałożeniu kwarantanny, udzielanie informacji telefonicznych na temat koronawirusa, przyjmowanie zgłoszeń, praca w systemie EWP i systemie SEPIS, kontrole z udziałem Policji w różnych palcówkach handlowych i usługowych itp.). Powyższe działania, praca w systemie zmianowym (od 7.30 do 21.00 a nawet dłużej) oraz w weekendy w małej obsadzie kadrowej, długotrwałe zwolnienia lekarskie pracowników (w tym spowodowane zakażeniem wirusem Sars-Cov-2) znacznie utrudniły realizację harmonogramu kontroli i poboru prób i były przyczyną zmniejszenia liczby kontroli oraz liczby pobranych prób. Należy podkreślić, iż w tej i tak bardzo trudnej sytuacji pracownicy HŻŻiPU przeprowadzili 198 kontroli i rekontroli i pobrali 86 prób.

Jednocześnie przeprowadzono kontrolę w 1 zakładzie obrotu żywnością, w którym odniesiono się wyłącznie do przestrzegania obostrzeń związanych ze stanem epidemii – kontrola ta dopisana była do Sekcji Epidemiologii.

STWIERDZANE NIEPRAWIDŁOWOŚCI:

- brak złożenia wniosku o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS i brak decyzji zatwierdzającej wydanej przez właściwego PPIS,
- brak prawidłowego wydzielenia toalety dla personelu,
- brak wyznaczonego punktu przyjęcia posiłków dostarczanych w formie cateringu, posiłki w termoportach (opakowaniach zewnętrznych transportowych) wstawiane są bezpośrednio do pomieszczenia kuchni i rozładowywane na blacie kuchennym, służącym do porcjowania i przygotowywania posiłków, produkcji kanapek
- brak wydzielenia pomieszczenia obieralni warzyw i owoców,
- brak wydzielenia prawidłowej zmywalni naczyń stołowych,
- brak zlewu do mycia sprzętu produkcyjnego,

- brak orzeczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych personelu,
- brak szafek do przechowywania odzieży wierzchniej i ochronnej personelu,
- brak segregacji w szafkach na odzież ochronną,
- sprzęt porządkowy przechowywany w miejscach przypadkowych w sąsiedztwie żywności (m.in. pomieszczenia produkcyjne, korytarze
- brudno utrzymane pomieszczenia socjalne,
- brudno utrzymane zaplecze i magazyny,
- brudno utrzymane pomieszczenia produkcyjne,
- brudno utrzymane szatnie,
- brudno utrzymane podłogi lub zniszczone wymagające wymiany,
- brudno utrzymane umywalki do mycia rąk,
- brudno utrzymane lub zniszczone urządzenia chłodnicze, zamrażarki,
- zniszczone szafki w kuchni,
- personel bez odzieży ochronnej,
- brak segregacji w szatni dla personelu, odzież wierzchnia przechowywana razem z odzieżą ochronną,
- brak dowodów zakupu środków spożywczych lub dowodów dostaw surowców, wykorzystywanych w produkcji,
- brak termometrów w urządzeniach chłodniczych, brak monitoringu temperatury,
- niewłaściwe oznakowanie suplementu diety,
- brak aktualnego wyniku badania wody w zakresie mikrobiologii przeznaczonej do produkcji,
- brak do wglądu umowy na świadczenie usług cateringowych,
- brak do wglądu lub brak opracowanych i wdrożonych instrukcji Dobrej Praktyki Higienicznej i Produkcyjnej oraz procedur na podstawie zasad systemu HACCP,
- zaprzestano prowadzenia rejestrów opracowanych w ramach GHP/GMP oraz systemu HACCP,
- brak umowy na wywóz nieczystości stałych.

Inne nieprawidłowości

Próby zakwestionowane pobrane z obrotu

Spośród pobranych do badań laboratoryjnych w WSSE prób żywności i przedmiotów użytku nie zakwestionowano żadnej próby.

Próby zakwestionowane pobrane u producenta

Spośród pobranych do badań laboratoryjnych w WSSE prób żywności i przedmiotów użytku nie zakwestionowano żadnej próby.

INTERWENCJE KONSUMENTÓW:

W 2020r. ogółem rozpatrzono 16 interwencji, z czego 2 zasadne interwencje konsumentów. Główne potwierdzone przyczyny zgłoszeń to:

- niewłaściwy stan techniczny w zakładzie żywienia zbiorowego otwartego i niewłaściwy sposób pakowania żywności na wynos (1 zgłoszenie)
- niewłaściwy stan sanitarno – techniczny i niehigieniczne przygotowywanie posiłków w restauracji (1 zgłoszenie)
- niewłaściwa jakość posiłków serwowanych w przedszkolu (1 zgłoszenie)
- obecność szkodników (myszy) w sklepie spożywczym (1 zgłoszenie)
- sprzedaż środków spożywczych niewłaściwej jakości (2 zgłoszenia)
- nieprzestrzeganie nakazów i zakazów związanych z pandemią COVID-19 (6 zgłoszeń)
- sprzedaż środków spożywczych po upływie daty min. trwałości lub terminu przydatności do spożycia (3 zgłoszenia)
- zatrudnianie w sklepie spożywczym osób bez aktualnych orzeczeń do celów sanitarno – epidemiologicznych (1 zgłoszenie).

W wyniku przeprowadzonych kontroli interwencyjnych nałożono na osoby odpowiedzialne za stan sanitarny mandaty karne. Przeprowadzone kontrole sprawdzające wykazały usunięcie nieprawidłowości. Jednocześnie, wydano decyzje płatnicze. Osobom wnoszącym interwencję udzielono pisemnej odpowiedzi.

PRODUKTY WYCOFYWANE Z RYNKU

Ogółem w 2020r. otrzymano 69 powiadomień w ramach systemu RASFF, w tym 67 powiadomienia dotyczyły obiektów obrotu żywnością.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Grodzisku Maz. nie wydawał decyzji zakazujących wprowadzania do obrotu środka spożywczego w ramach otrzymanych powiadomień RASFF.

Produkty żywnościowe oraz wyroby do kontaktu z żywnością podlegające wycofaniu z obrotu:

1. „**Olej z ryżu naturalny 100%**”, umieszczony w systemie RASFF ze względu na przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu estrów 3-monochloropropanodiolu (3-MCPD) oraz estrów glicydowych,
2. „**Elementy z kurczaka chłodzone lub mrożone**” umieszczony w systemie RASFF ze względu na obecność bakterii *Salmonella Enteritidis*,
3. „**Jogurt Skyr Frucht geruht**” umieszczony w systemie RASFF ze względu na stwierdzenie obecności ciała obcego – kawałka gumy w owocach używanych do produkcji jogurtów,
4. „**Pasteryzowany serek z mleka krowiego**” umieszczony w systemie RASFF ze względu na niezadeklarowaną obecność alergenu – gorczycy,
5. „**Ikra śledzia**” umieszczony w systemie RASFF ze względu na obecność larw *Anisakis* w produkcie,
6. **Suplement diety pn. „Tran z wątroby rekina**” umieszczony w systemie RASFF ze względu na stwierdzenie w składzie substancji konserwującej,
7. **Suplement diety „HYDROXYCUT HARDCORE**” umieszczony w systemie RASFF ze względu na wywoływanie silnej niewydolności wątroby,
8. „**Sezam**” umieszczony w systemie RASFF ze względu na stwierdzenia obecności *Salmonella* Amsterdam i *Salmonella* Livingstone,
9. „**Łyżka z tworzywa sztucznego**” umieszczony w systemie RASFF ze względu na przekroczenia limitu migracji sumy pierwszorzędowych amin aromatycznych,
10. „**Talerz deserowy**” umieszczony w systemie RASFF ze względu na przekroczenia limitu migracji ołowiu,
11. „**Chipsy**” umieszczony w systemie RASFF ze względu na niezadeklarowaną obecność alergenu – glutenu,
12. „**Hamburger XXL drobiowo-wieprzowy**” umieszczony w systemie RASFF ze względu na obecność bakterii *Listeria monocytogenes*,
13. „**Kaszanka**” umieszczony w systemie RASFF ze względu na obecność bakterii *Listeria monocytogenes*,
14. „**Fresh turkey goulash**” umieszczony w systemie RASFF ze względu na obecność bakterii *Listeria monocytogenes*,
15. „**Enzym spożywczy**” umieszczony w systemie RASFF ze względu na stwierdzenie nieznanego i niedozwolonego genetycznie modyfikowanego mikroorganizmu alpha-amylase,
16. „**Ekologiczne płatki jaglane**” umieszczony w systemie RASFF ze względu na stwierdzenie przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu ochratoksyny A,
17. „**FASOLKA PO BRETOŃSKU**” umieszczony w systemie RASFF ze względu na stwierdzenie niewłaściwej jakości puszek (uszkodzone),

18. „Rodzynki Sultańskie” umieszczony w systemie RASFF ze względu na stwierdzenie przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu ochratoksyny A,
19. „Tłuszcz roślinny do smarowania” umieszczony w systemie RASFF ze względu na stwierdzenie obecności pleśni,
20. „Baton Magija” umieszczony w systemie RASFF ze względu na stwierdzenie obecności pleśni,
21. „Kaczka Pekin z jabłkami” umieszczony w systemie RASFF ze względu na obecność bakterii Salmonella Enteritidis,
22. „Bułka pszenna do hamburgerów” umieszczony w systemie RASFF ze względu na niewłaściwą jakość organoleptyczną (obcy chemiczny zapach),
23. „Mięso wieprzowe” umieszczony w systemie RASFF ze względu na obecność bakterii Salmonella Enteritidis,
24. „BROKUŁY RÓŻYCZKI, produkt głęboko mrożony” umieszczony w systemie RASFF ze względu na stwierdzenie przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości (NDP) pestycydu – chlorpiryfosu,
25. „Żołądki indycze” umieszczony w systemie RASFF ze względu na obecność bakterii Campylobacter jejuni,
26. „Sesam snaps” umieszczony w systemie RASFF ze względu na wykrycie tlenu etylenu w sezamie,
27. „Cytryny” umieszczony w systemie RASFF ze względu na stwierdzenie przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pestycydu chlorpiryfosu i chlorpiryfosu metylowego,
28. „Nasiona sezamu” umieszczony w systemie RASFF ze względu na wykrycie tlenu etylenu w sezamie,
29. „Honey Pomelo” umieszczony w systemie RASFF ze względu na stwierdzenie przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pestycydu – chlorpiryfosu,
30. „Kasza gryczana” umieszczony w systemie RASFF ze względu na stwierdzenie przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pestycydu - glifosatu,

W 2020r. nie dokonywano wycofywania kosmetyków z obrotu w ramach systemu RAPEX (system wczesnego ostrzegania dotyczący kosmetyków).

ZATRUCIE POKARMOWE

W 2020r. nie odnotowano w nadzorowanych obiektach na terenie powiatu grodziskiego ognisk zbiorowego zatrucia.

W 2020r. nie wydano decyzji zamknięcia zakładu/ograniczenia działalności z natychmiastowym trybem wykonania dot. mini browaru.

GRANICZNA KONTROLA SANITARNA

Liczba firm importujących i/lub eksportujących środki spożywcze, materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością – 5 firm:

- MPM agd S.A.

W obiekcie prowadzona jest działalność w zakresie magazynowania importowanych przedmiotów użytku (drobny sprzęt AGD np.: sokowirówki, czajniki bezprzewodowe, opiekacze, miksery elektryczne, suszarki do grzybów i owoców, frytownice) importowane z Chin i Turcji,

- „CANPOL” Sp.z o.o. SKA (import akcesoriów i naczyń dla niemowląt i dzieci),

- ZPC „Milanówek” Sp. z o.o. (eksport krówek),

- KOMPOL Sp. zo.o. (import opakowań do żywności),

- H&M Hennes & Mauritz Logistics Sp.zo.o. (import wyrobów do kontaktu z żywnością),

- Newton Pharma Limited za pośrednictwem firmy Domowa Apteczka Sp. z o.o. Spółka komandytowa (eksport suplementów diety).

Na terenie powiatu grodziskiego nie znajduje się Urząd Celny i w większości przypadków odprawa graniczna i wydawanie w/w świadectw jakości zdrowotnej odbywa się na terenie innych powiatów. Jednakże w 2020r. firma H&M Hennes & Mauritz Logistics 1 Sp. zo.o. wykonywała usługi magazynowania wyrobów do kontaktu z żywnością dla firmy H&M Hennes & Mauritz Logistics Sp. zo.o. w związku z czym dokonywano kontroli granicznej i wydawano świadectwa jakości zdrowotnej (na podstawie kontroli dokumentacji granicznej w miejscu docelowego przeznaczenia). Ponadto, w przypadku firm zajmujących się eksportem tj. ZPC MILANÓWEK Sp. z o.o. ul. Słowackiego 25 w Grodzisku Maz.) oraz Newton Pharma Limited 35 Ivor Place Lower Ground NW 1 6EA London za pośrednictwem firmy Domowa Apteczka Sp. zo.o. Spółka komandytowa ul. Cieszyńska 26, 05-825 Grodzisk Mazowiecki (suplementy diety wyprodukowane przez DOMOWA APTECZKA Sp. zo.o. Spółka Komandytowa) wydano świadectwa jakości zdrowotnej (eksportowe).

WSPÓŁPRACA Z INSPEKCJĄ WETERYNARYJNĄ

W roku 2019 w związku z zawartym w dniu 15 listopada 2018 nowym porozumieniem Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Pruszkowie a Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Grodzisku Mazowieckim o współdziałaniu i współpracy organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz organów Inspekcji Weterynaryjnej pismem z dnia 25.04.2019r. przekazano

Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii w Pruszkowie zaktualizowaną listę obiektów, które zgodnie z ww. porozumieniem powinny zostać objęte również nadzorem Inspekcji Weterynaryjnej.

Jednocześnie, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Grodzisku Maz. przekazał Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu w Warszawie listę obiektów proponowanych do przekazania pod nadzór Inspekcji Weterynaryjnej.

W 2020r. z uwagi na pandemię wirusa SARS- CoV – 2 nie przekazywano list obiektów pod wspólnym nadzorem (obowiązywała lista obiektów z 2019r.).

W roku sprawozdawczym 2020r. prowadzono współpracę z Inspekcją Weterynaryjną tj.: ustalono termin i przeprowadzono 1 wspólną kontrolę sanitarną w zakładzie objętym wspólnym nadzorem w zakresie realizacji przepisów przeciwepidemicznych związanych z pandemią wirusa SARS- CoV – 2. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ponadto, w ramach współpracy Inspekcją Weterynaryjną:

- przesłano Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii Powiatu Warszawskiego Zachodniego do rozpatrzenia zgodnie z właściwością rzeczową i miejscową sprawę interwencji konsumenta dot. uciążliwości zapachowych jak również nieprawidłowości związanych z produkcją środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego,
- przesłano Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii w Łukowie do rozpatrzenia zgodnie z właściwością rzeczową i miejscową sprawę interwencji konsumenta dot. zakupu kielbasy parówkowej o niewłaściwej jakości organoleptycznej („rozpływająca się” tekstura).

DZIAŁALNOŚĆ Z ZAKRESU HIGIENY ŻYWIENIA

W 2020r. pod nadzorem znajdowały się 133 obiekty żywienia zbiorowego zamkniętego. Skontrolowano 14 zakładów, przeprowadzono 16 kontroli i rekontroli. Nałożono 1 mandat karny na kwotę 500zł.

Podczas kontroli w zakładach dokonywana jest ocena jakości wyżywienia, kontrola prawidłowości jadłospisów i zgodności z raportami magazynowymi oraz zgodności z rozporządzeniem Min. Zdrowia w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełnić środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz.U. z 2016r. poz 1154)

Ponadto, w miarę możliwości kontynuowano akcję informacyjną i udzielano wyczerpujących telefonicznych odpowiedzi zainteresowanym rodzicom oraz podmiotom prowadzącym działalność w zakresie żywienia dzieci na temat rozporządzenia Min. Zdrowia w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty

oraz wymagań, jakie muszą spełnić środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz.U. z 2016r. poz 1154).

ISTOTNE OSIĄGNIĘCIA PIS

Należy podkreślić, iż pomimo bardzo trudnej sytuacji kadrowej (wszyscy merytoryczni pracownicy Sekcji HŻŻiPU w całości zaangażowani byli w działania Sekcji Epidemiologii: przeprowadzanie wywiadów epidemiologicznych, pisanie decyzji o nałożeniu kwarantanny, udzielanie informacji telefonicznych na temat koronawirusa, przyjmowanie zgłoszeń, praca w systemie EWP i systemie SEPIS, kontrole z udziałem Policji w różnych palcówkach handlowych i usługowych itp. oraz długotrwałe zwolnienia lekarskie pracowników, w tym spowodowane zakażeniem wirusem Sars-Cov-2) Sekcja HŻŻiPU realizowała bieżące zadania tj: przeprowadzono 198 kontroli i rekontroli w związku z wnioskami o wydanie decyzji zatwierdzającej i wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS w przypadku nowych zakładów oraz w przypadku zakładów istniejących rozszerzających lub zmieniających zakres działalności, podaniami o wydanie opinii potwierdzającej spełnienie wymagań sanitarno-technicznych środka transportu do przewozu żywności, wzmocnionym nadzorem nad obiektami organizującymi zimowy wypoczynek dzieci, interwencjami konsumentów. Ponadto, pobrano 86 prób do badań laboratoryjnych w WSSE w Warszawie oraz laboratoriów zewnętrznych – zgodnie z harmonogramem.

TRUDNOŚCI

- wybuch pandemii wirusa Sars-Cov-2 oraz związana z tym trudna sytuacja kadrowa znacznie utrudniły realizację bieżących zadań w Sekcji HŻŻiPU (wszyscy merytoryczni pracownicy Sekcji HŻŻiPU w całości zaangażowani byli w działania Sekcji Epidemiologii: przeprowadzanie wywiadów epidemiologicznych, pisanie decyzji o nałożeniu kwarantanny, udzielanie informacji telefonicznych na temat koronawirusa, przyjmowanie zgłoszeń, praca w systemie EWP i systemie SEPIS, kontrole z udziałem Policji w różnych palcówkach handlowych i usługowych itp. oraz praca w systemie zmianowym),
- związane są z szerokim zakresem i różnorodnością zagadnień jakimi zajmuje się Sekcja HŻŻ i PU, w tym działań wymagających udzielenia odpowiedzi w krótkim lub wyznaczonym terminie (m.in. powiadomienia RASFF, RAPEX, wzmoczony nadzór nad suplementami diety, obrót środkami specjalnego przeznaczenia żywieniowego, nadzór nad produkcją i obrotem przedmiotami użytku, nadzór nad warunkami produkcji i obrotu żywnością, działalność z zakresu higieny żywienia, pobieranie prób do badań laboratoryjnych, współpraca z Inspekcją Weterynaryjną i PIORIN, kontrole interwencyjne);

- konieczność zaangażowania w działania wszystkich pracowników sekcji, co uniemożliwia specjalizację poszczególnych osób w danych zagadnieniach;
- problemy z realizacją zaplanowanych kontroli sanitarnych, z uwagi na pandemię wirusa Sars-Cov-2 oraz konieczność wykonania kontroli ponadplanowych, w związku z wydawaniem decyzji zatwierdzających, kontrolami interwencyjnymi, sprawdzającymi i tematycznymi (m.in. oraz trudnościami w dojeździe (obiekty położone w znacznej odległości od PSSE),
- konieczność prowadzenia znacznej ilości rejestrów, w tym w formie elektronicznej system SBŻ II, metryczek itp., co zajmuje dużo czasu oraz dodatkowo obciąża ten sam nieliczny personel merytoryczny,
- problemy z prowadzeniem nadzoru nad suplementami diety, głównie z oceną oznakowania suplementów diety,
- problemy z zakresem higieny żywienia (teoretyczna ocena dekadowa jakości wyżywienia – badanie jadłospisów i raportów magazynowych) - z uwagi na czasochłonność tych działań oraz brak jednoznacznych wymagań odnośnie norm żywieniowych pojawiają się trudności z wyegzekwowaniem zaleceń w prywatnych domach opieki, szkołach i przedszkolach, gdzie rodzice bądź opiekunowie decydują i żądają takiego sposobu żywienia, jaki im wydaje się odpowiedni.

PODSUMOWANIE I WNIOSKI

W dalszym ciągu należy prowadzić działania mające na celu poprawę stanu sanitarnego obiektów zewidencjonowanych w PSSE w Grodzisku Maz., w szczególności należy zwrócić uwagę na obiekty, w których wydano decyzje adm. i obiekty, w których stwierdzono nieprawidłowości w zakresie higieniczno-sanitarnym.

- Należy prowadzić działania zmierzające do wdrożenia we wszystkich obiektach objętych nadzorem PSSE zasad GHP i GMP oraz systemu HACCP.
- W 2021r. należy w miarę możliwości prowadzić kontrole sanitarne zgodnie z opracowanym harmonogramem kontroli, a ponadto, przeprowadzić kontrole sanitarne w obiektach nie skontrolowanych w 2020r.
- Prowadzić działania mające na celu realizację zaplanowanych zamierzeń na 2021r. biorąc pod uwagę pandemię wirusa Sars-Cov-2.

IV. Ocena stanu sanitarnego obiektów objętych nadzorem przez Sekcję Higieny Pracy

WSTĘP

Do zakresu działania sekcji Higieny Pracy w zakresie bieżącego nadzoru sanitarnego należy kontrola:

- * przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczących warunków zdrowotnych środowiska pracy, a zwłaszcza zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy;
- * utrzymania należytego stanu higienicznego zakładów pracy.
- * przestrzegania przez osoby produkujące, importujące bądź wprowadzające substancje lub mieszaniny chemiczne do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz przez użytkowników substancji/mieszanin chemicznych obowiązków wynikających z ustawy z dnia 25 lutego 2011r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (t.j. Dz.U. 2020 poz. 2289 z późn. zm.) oraz rozporządzeń Wspólnoty Europejskiej wymienionych w tej ustawie;
- * przestrzegania przez podmioty wprowadzające do obrotu prekursorzy kategorii 2 i 3 obowiązków wynikających z ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. 2020 poz. 2050 z późn. zm.), rozporządzenia (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 273/2004 z dnia 11 lutego 2004r. w sprawie prekursorów narkotykowych oraz rozporządzenia (WE) Rady nr 111/2005 z dnia 22 grudnia 2004r. określającego zasady nadzorowania handlu prekursorami narkotyków pomiędzy Wspólnotą a państwami trzecimi;
- * przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych i substancji czynnych oraz ich stosowania w działalności zawodowej;
- * przestrzegania przepisów dotyczących zgodności detergentu z przepisami rozporządzenia (WE) nr 648/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004r. w sprawie detergentów;
- * przestrzegania przepisów w zakresie ustawy z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (t.j. Dz.U. 2021 poz. 276 z późn. zm.);
- * spełnienia przez przedsiębiorców obowiązków wynikających z ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. - Prawo energetyczne w zakresie art. 23r ust. 3 pkt 1) posiadania koncesji, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1-4, w zakresie, w jakim dotyczą paliw ciekłych; 2) wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 32a; 3) zgłoszenia do Prezesa URE infrastruktury paliw ciekłych, o którym mowa w art. 43e oraz współpraca w podanym zakresie z Prezesem URE.

jak również:

- * monitorowanie przypadków zatruc / zgonów środkami zastępczymi,
- * nadzór nad wytwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych;
- * kontrola przestrzegania przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, dotyczących prowadzenia przez przedsiębiorców działalności w zakresie wytwarzania, przetwarzania, przerabiania, przywozu, wywozu, wewnątrzwspólnotowej dostawy lub wewnątrzwspólnotowego nabycia oraz wprowadzania do obrotu nowej substancji psychoaktywnej, w tym w postaci mieszaniny lub w wyrobie.

W 2020 roku w ewidencji sekcji Higieny Pracy znajdowało się 499 zakładów zatrudniających łącznie 14731 osób. Struktura zakładów pod względem zatrudnienia kształtowała się następująco:

	Liczba zakładów wg liczby zatrudnionych pracowników				Łącznie zakładów	Liczba zatrudnionych objętych nadzorem sekcji Higiena Pracy
	≤ 9	10-49	50 - 249	≥ 250		
w ewidencji	276	162	50	11	499	14731
skontrolowane w 2020r.	16	10	8	2	36	2247

W związku z wykonywaniem zadań w zakresie bieżącego nadzoru sanitarnego w 2020 roku pracownicy sekcji Higieny Pracy przeprowadzili 44 kontrole w 36 przedsiębiorstwach. Podczas 13 kontroli, które dotyczyły 13 zakładów, stwierdzono nieprawidłowości. W efekcie Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny wydał 6 decyzji nakazujących ich usunięcie. Pozostałe podmioty kontrolowane usunęły uchybienia przed wydaniem takiej decyzji. Znaczący spadek liczby kontroli spowodowany był ogłoszeniem epidemii w Polsce związanej z wirusem SAR-COV-2. Wszyscy pracownicy zostali skierowani przede wszystkim do prac związanych z epidemią.

WYNIKI KONTROLI

I. W zakresie przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczących warunków zdrowotnych środowiska pracy, a zwłaszcza zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy:

Poniżej przedstawiono tabelę ilustrującą najczęściej stwierdzane uchybienia podczas kontroli.

Liczba zakładów, w których stwierdzono:	
zły stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń pracy i sanitarno-higienicznych	6
brak aktualnych pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy	6
uchybienia w zakresie stosowania / wprowadzania do obrotu substancji / mieszanin chemicznych	5
uchybienia dotyczące oceny ryzyka	3
przekroczenia dopuszczalnych wartości hałasu	2
uchybienia w zakresie narażenia pracowników na działanie czynników rakotwórczych lub/i mutagennych	2
uchybienia w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych	2
uchybienia w zakresie narażenia pracowników na działanie czynników biologicznych	1
uchybienia w zakresie stosowania / wprowadzania do obrotu prekursorów kat. 2 i 3	0

Najwięcej uchybień, jak co roku, związanych było z niewłaściwym stanem sanitarно-higienicznym pomieszczeń pracy oraz pomieszczeń sanitarno-higienicznych. Uchybienia w tym zakresie odnotowano w 6 zakładach, co stanowi ok. 17% skontrolowanych obiektów.

Okolo 17% skontrolowanych zakładów nie wykonało we wskazanych w przepisach terminach pomiarów czynników szkodliwych.

W 2 zakładach na stanowiskach pracy odnotowano pracę w warunkach ponadnormatywnego poziom hałasu, to jest powyżej 85dB. Pracodawcy zostali zobligowani do zapewnienia pracownikom niezbędnych środków ochrony indywidualnej, a ponadto ustalenia przyczyn przekroczeń i podjęcia działań zmierzających do ich usunięcia. Przekroczeń nie udało się zlikwidować, ale obniżono ich wartość.

Nadzorem w zakresie narażenia pracowników na działanie czynników rakotwórczych bądź mutagennych objętych są 63 zakłady. Wzrost liczby zakładów w stosunku do poprzednich lat (ok. 30 zakładów) wynika ze zmiany rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 24 lipca 2012 r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy (t.j. Dz.U. 2016 poz. 1117 z późn. zm.) wprowadzonej w styczniu 2020 roku dodającej w wykazie czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym pozycje takie jak:

- prace związane z narażeniem na pył drewna (poprzednio uwzględnione było tylko narażenie na pyły drewna twardego),
- prace związane z narażeniem na krzemionkę krystaliczną - frakcję respirabilną powstającą w trakcie pracy.

W rezultacie nadzorem zostały ujęte wszystkie stolarnie oraz zakłady, w których przetwarzane jest drewno lub wyroby drewnopochodne, łącznie 19 zakładów.

Lista zakładów ulegnie rozszerzeniu, gdyż w lutym 2021 w ww. rozporządzeniu uwzględniono kolejne procesy technologiczne takie jak:

- prace związane z narażeniem przez skórę na działanie olejów mineralnych użytych wcześniej w silnikach spalinowych wewnętrznego spalania w celu smarowania i schładzania części ruchomych silnika,
- prace związane z narażeniem na spaliny emitowane z silników Diesla.

Do innych czynników rakotwórczych/mutagennych stosowanych przez pracodawców zalicza się m.in.: tlenek etylenu, związki niklu(II), niskowrząca benzyna niespecyfikowana, promieniowanie jonizujące, pyły azbestu.

CHOROBY ZAWODOWE

W ramach oceny narażenia zawodowego przeprowadzono 15 postępowań wyjaśniających w zakładach na terenie powiatu lub w Archiwum Państwowym w Milanówku. Wydano 1 decyzję umarzającą dla stron postępowania w sprawie stwierdzenia choroby zawodowej oraz 2 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej. W stosunku do pozostałych przypadków kontynuowane jest postępowanie administracyjne lub postępowanie było prowadzone na rzecz innych Stacji sanitarnych. Liczba prowadzonych postępowań jest większa w stosunku do roku poprzedniego i wyniosła 25 w 2020 roku (20 w 2019r.). Większość prowadzonych postępowań związanych jest z cieśnią nadgarstka. W 2020 roku nie odnotowano zgłoszeń dotyczących choroby zawodowej związanej z COVID-19.

II. W zakresie przestrzegania przez osoby produkujące, importujące bądź wprowadzające substancje lub mieszaniny chemiczne do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz przez użytkowników substancji lub mieszanin chemicznych obowiązków w związku z ustawą z dnia 25 lutego 2011r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (t.j. Dz.U. 2020 poz. 2050 z późn. zm.) oraz rozporządzeń Wspólnot Europejskich wymienionych w tej ustawie;

W zakresie wprowadzania do obrotu i/lub stosowania substancji i mieszanin chemicznych nadzorowi podlega 128 firm wprowadzających / dystrybuujących chemikalia oraz 119 stosujące je w działalności zawodowej. W 2020 roku przeprowadzono łącznie 11 kontroli w podanym zakresie, z czego podczas 5 stwierdzono nieprawidłowości.

W zakresie stosowania substancji / mieszanin chemicznych najczęściej uchybienia dotyczyły stosowania produktów chemicznych klasyfikowanych jako niebezpieczne bez właściwego oznakowania, które pozwala użytkownikowi stwierdzić m.in. zagrożenia stwarzane przez produkt oraz sposób bezpiecznej pracy. Braki te mają wpływ na ryzyko związane z wypadkami przy pracy, w tym mogącymi powodować trwałe uszczerbek na zdrowiu.

W przypadku wprowadzających do obrotu stwierdzano sprzedawanie opakowań błędnie oznakowanych i/lub niezapewnienie prawidłowej karty charakterystyki, która pozwala określić odbiorcy sposób postępowania z produktem. Odnotowano także uchybienia związane z reklamą produktów niebezpiecznych na stronach internetowych bez poinformowania odbiorcy o zagrożeniach.

III. W zakresie przestrzegania przez podmioty wprowadzające do obrotu prekursorzy kategorii 2 i 3 obowiązków wynikających ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. 2020 poz. 2050 z późn. zm.), rozporządzenia (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 273/2004 z dnia 11 lutego 2004r. w sprawie prekursorów narkotykowych oraz rozporządzenia (WE) Rady nr 111/2005 z dnia 22 grudnia 2004r. określającego zasady nadzorowania handlu prekursorami narkotyków pomiędzy Wspólnotą a państwami trzecimi;

W nadzorze stacji sanitarno-epidemiologicznej w 2020 roku było 10 podmiotów zajmujących się handlem prekursorami chemicznymi, przy czym do obrotu wprowadzane są tylko prekursorzy 3 kategorii. Wśród nadzorowanych firm 2 prowadzą handel z państwami trzecimi (1 importer, 1 eksporter).

IV. W zakresie przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych i substancji czynnych oraz ich stosowania w działalności zawodowej;

W ewidencji sekcji Higieny Pracy w PSSE w Grodzisku Mazowieckim znajdują się 52 podmioty gospodarcze zajmujące się handlem produktami biobójczymi. Według rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 528/2012 z dnia 22 maja 2012r. w sprawie udostępniania na rynku i stosowania produktów biobójczych, wyróżnia się: art 3 pkt i) „udostępnianie na rynku” oznacza każde odpłatne lub nieodpłatne dostarczanie produktu biobójczego lub wyrobu poddanego działaniu produktów biobójczych w celu jego dystrybucji lub stosowania w ramach działalności handlowej;

art 3 pkt j) „wprowadzenie do obrotu” oznacza pierwsze udostępnienie na rynku produktu biobójczego lub wyrobu poddanego działaniu produktów biobójczych.

Jeden podmiot zajmuje się wprowadzaniem produktów do obrotu, pozostałe nadzorowane podmioty gospodarcze zajmują się wyłącznie udostępnianiem produktów biobójczych na rynku. Po przeprowadzeniu 6 kontroli, w 2 podmiotach stwierdzono uchybienia.

V. W zakresie przestrzegania przepisów dotyczących detergentów;

W ewidencji sekcji Higieny Pracy w PSSE w Grodzisku Mazowieckim znajdują się 3 podmioty gospodarcze zajmujące się wytwarzaniem detergentów oraz 63 firmy zajmujące się ich wprowadzaniem do obrotu. Inspekcja sanitarna zajmuje się sprawdzaniem zgodności detergentu z przepisami rozporządzenia (WE) nr 648/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004r. w sprawie detergentów. Kontrole dotyczą m.in. oznakowania produktu, karty charakterystyki, dokumentacji związanej z zawartą w produkcie substancją czynną. W 2020 roku przeprowadzono 1 kontrolę w tym zakresie.

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU GRODZISK MAZOWIECKI W ZAKRESIE OGRANICZANIA ZAGROŻEŃ ZDROWIA PUBLICZNEGO STWARZANYCH PRZEZ ŚRODKI ZASTĘPCZE

ZATRUCIA

W ramach monitorowania zatruc środkami zastępczymi prowadzona jest współpraca z Samodzielnym Publicznym Specjalistycznym Szpitalem Zachodnim im. św. Jana Pawła II, przychodniami na terenie powiatu grodziskiego oraz Komendą Powiatową Policji i Prokuraturą Rejonową w w Grodzisku Mazowieckim. W 2020 roku odnotowano 8 przypadków podejrzeń zatruc środkami zastępczymi. Poniżej zestawiono dane z lat 2015-2020 odnoszące się do skali problemu w odniesieniu do całego kraju, województwa mazowieckiego oraz powiatu grodziskiego. Dane uzyskano z Ośrodka Kontroli Zatruc-Warszawa za pośrednictwem Głównego Inspektoratu Sanitarnego oraz z opracowań własnych.

Na stronie Głównego Inspektoratu Sanitarnego (gis.gov.pl) dostępne są raporty w sprawie środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych obejmujące lata 2013-2019. Ostatni raport dotyczący roku 2019 jest dostępny m.in. pod adresem <https://www.gov.pl/web/psse-grodzisk-mazowiecki/dopalacze>

rok	Liczba podejrzeń zatruc		
	kraj	województwo mazowieckie	hospitalizowany w powiecie grodziskim / dotyczy mieszkańców powiatu
2015	7283	433	16 / 5
2016	4346	191	3 / 3
2017	4324 + 27 zgonów	267	9 / 3
2018	4257 + 73 zgony	304	11 / 8
2019	2148 + 184 zgony	136	7 / 3 +1 zgon spowodowany NPS (nową psychoaktywną substancją)
2020	1675* + 17* zgonów oficjalny raport GIS za 2020 zostanie opublikowany do 31.03.2021r.	142	8 / 4, w tym 1 zgon

*dane pozyskane z Systemu Monitorowania Informacji o Dopalaczach (SMIOD)

Trzy przypadki dotyczyły osób w wieku 16-19 lat, jedna w wieku 22 lat, pozostałe w wieku powyżej 30 lat. Odnotowano 1 przypadek zgonu na terenie powiatu grodziskiego.

Po zmianie ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii, na podmioty wykonujące działalność leczniczą oraz podmioty przeprowadzające badanie pośmiertne nałożono obowiązek zgłaszania w ciągu 48 godzin państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu właściwemu ze względu na siedzibę tego podmiotu wystąpienie zatrucia środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną albo podejrzenie wystąpienia takiego zatrucia albo zgonu, którego przyczyną mogło być albo było zatrucie środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną. Współpraca w takim zakresie z placówkami medycznymi prowadzona jest od 2015 roku.

WPROWADZANIE DO OBROTU

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Grodzisku Mazowieckim współpracuje z Komendą Powiatową Policji w Grodzisku Mazowieckim, ze Strażą Miejską w Grodzisku Mazowieckim, Milanówku oraz Strażą Gminną w Jaktorowie, Prokuraturą Rejonową w Grodzisku Mazowieckim, Sądem Rejonowym w Grodzisku Mazowieckim, Izbą Ceną w ramach kontroli wprowadzania / wytwarzania środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych. Współpraca obejmuje informowanie o ewentualnych miejscach sprzedaży tych środków, zwalczanie nielegalnego wprowadzania / wytwarzania dopalaczy do obrotu. W 2020r. nie prowadzono nowych postępowań w podanym zakresie. Nie stwierdzono punktów stacjonarnej sprzedaży środków zastępczych na terenie powiatu grodziskiego.

DZIAŁANIA EDUKACYJNE

Profilaktyką w zakresie określonym przez ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. 2020 poz. 2050 z późn. zm.) w formie spotkań z nauczycielami, rodzicami zajmuje się przede wszystkim sekcja dzieci i młodzieży w PSSE w.m. W ubiegłym roku ze względu na ogłoszenie stanu epidemia działalność ta uległa ograniczeniu. Nie prowadzono również działań informujących na terenie zakładów pracy.

Na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Grodzisku Mazowieckim umieszczono Raport Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawie środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych z danymi za rok 2019 oraz link do raportów z wcześniejszych lat 2013-2018. Zamieszczono również w formie pdf książkę „Nowe narkotyki. Dopálacze – wybrane zagadnienia toksykologii współczesnej” opracowaną przez Instytut Medycyny Pracy im. prof. J. Nofera we współpracy z Głównym Inspektoratem Sanitarnym. Dodatkowo załączono link do strony GIS, gdzie znajdują się inne przydatne informacje na temat nowych narkotyków.

<https://www.gov.pl/web/psse-grodzisk-mazowiecki/dopalacze>

NADZÓR NAD PODMIOTAMI ZAJMUJĄCYMI SIĘ NPS

W 2020 roku nie otrzymano od Inspektora do spraw Substancji Chemicznych informacji dotyczących wydanych zezwoleń dotyczących prowadzenia przez przedsiębiorców działalności w zakresie legalnego wytwarzania, przetwarzania, przerabiania, przywozu, wywozu, wewnątrzspólnotowej dostawy lub wewnątrzspólnotowego nabycia oraz wprowadzania do obrotu nowej substancji psychoaktywnej, w tym w postaci mieszaniny lub w wyrobie.

V. Nadzór epidemiologiczny

I. W roku 2020 Sekcja Epidemiologii Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Grodzisku Mazowieckim w związku panującą na świecie sytuacją epidemiologiczną zakażeń SARS-CoV-2 podejmowała następujące działania przeciwepidemiczne zmierzające do utrzymania na terenie powiatu grodziskiego bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego:

1. Prowadzono analizę sytuacji epidemiologicznej w zakresie chorób zakaźnych występujących na terenie powiatu na podstawie zgłoszeń dokonywanych do PSSE przez podmioty lecznicze. Takie postępowanie miało na celu szybkie reagowanie i wdrożenie działań ukierunkowanych na zidentyfikowanie zagrożenia.

2. PPIS w Grodzisku Mazowieckim podjął działania zmierzające do przygotowania zarówno pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej Grodzisku Mazowieckim jak i służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo w powiecie grodziskim do wzrostu liczby przypadków podejrzeń/zachorowań wywołanych SARS-CoV-2 i zbliżającej się pandemii. Dokonano przeglądu i aktualizacji obowiązujących procedur, w tym Procedury "Postępowania w przypadku wystąpienia na terenie powiatu grodziskiego niebezpiecznej choroby zakaźnej, masowych zachorowań na choroby zakaźne oraz ataku bioterrorystycznego". Powyższe działania pozwoliły na doprecyzowanie procedur postępowania służb takich jak: policji, straży pożarnej, podmiotów leczniczych, ośrodków pomocy społecznej, ośrodków opieki całodobowej (DPS), jednostek administracji publicznej w zakresie skoordynowanych działań przeciwepidemicznych.

3. Prowadzono szeroką działalność informacyjną skierowaną do placówek medycznych, szkół, przedsiębiorców oraz mieszkańców powiatu. Na bieżąco przekazywano komunikaty, obowiązujące akty prawne w zakresie zwalczania koronawirusa, a także przekazywane przez Ministerstwo Zdrowia i Główny Inspektorat Sanitarny informacje, wytyczne i zalecenia dla poszczególnych podmiotów w zakresie ich działań.

4. W dniu 18 marca w powiecie grodziskim zarejestrowano pierwszy, potwierdzony laboratoryjnie przypadek zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2. Zakażenie dotyczyło mężczyzny w wieku 52 lata. Mężczyzna został poddany izolacji domowej a na rodzinę nałożono decyzją PPIS w Grodzisku Mazowieckim kwarantannę domową.

5. W związku z wystąpieniem kolejnych zachorowań na COVID-19 dokonano zmiany organizacji pracy urzędu, zaangażowano wszystkie sekcje i komórki organizacyjne PSSE w Grodzisku Mazowieckim w działania przeciwepidemiczne. Prowadzono systematyczne szkolenia pracowników w zakresie: znajomości objawów chorobowych, dróg szerzenia się zachorowań oraz metod zapobiegania i zwalczania i postępowania z osobami podejrzanymi o zakażenie lub chorymi, zgodnie z obowiązującymi przepisami, zaleceniami i wytycznymi.

6. W omawianym okresie w sposób szczególny monitorowano sytuację epidemiologiczną związaną z wystąpieniem ognisk epidemicznych spowodowanych zakażeniem SARS-CoV-2. W 2020 roku na terenie powiatu grodziskiego zarejestrowano liczne ogniska epidemiczne zachorowań na COVID-19 dotyczące: domów rodzinnych, dużych zakładów pracy, domów opieki, placówek szkolno-wychowawczych, żłobków, przedszkoli oraz Szpitala w Grodzisku Mazowieckim. Niezwłocznie po otrzymaniu zgłoszenia dotyczącego wzrostu liczby zakażeń SARS-CoV-2 w ww. podmiotach wdrażano procedurę postępowania w ognisku epidemicznym mającą na celu ograniczenie transmisji wirusa wśród określonych grup osób. Pracownicy PSSE w Grodzisku Mazowieckim całodobowo monitorowali sytuację epidemiologiczną w ogniskach, prowadzili analizy postępowania przeciwepidemicznego zgodnie z opracowanymi w podmiotach procedurami. Dokonywali oceny tych postępowań poprzez wskazanie błędów w postępowaniu osób, grup osób, wydawali zalecenia dotyczące wdrożenia dodatkowych procedur epidemicznych, przeprowadzenia

dezynfekcji pomieszczeń i sprzętów.

7. W ramach prowadzonych dochodzeń epidemiologicznych przeprowadzono kompleksowe wywiady z osobami zakażonymi, ustalano osoby ze styczności i dokonywano oceny rodzaju styczności, ponadto zwracano szczególną uwagę na źródła szerzenia się drobnoustroju chorobotwórczego. Podczas poszukiwania przyczyn wzrostu liczby zakażeń dokonywano przeglądu i analizy obowiązujących procedur przeciwepidemicznych wdrożonych przez jednostki oraz weryfikowano postępowanie ze środkami ochrony osobistej. W celu przecięcia transmisji patogenu na szeroką skalę prowadzono badania diagnostyczne.

8. W ramach czynnego nadzoru nad osobami zakażonymi SARS-CoV-2 i osobami z bezpośredniego kontaktu PSSE w Grodzisku Mazowieckim przeprowadziła 7 667 dochodzeń epidemiologicznych, wydano 3 170 decyzji administracyjnych o nałożeniu izolacji/kwarantanny domowej.

W ramach czynnego nadzoru nad przestrzeganiem obowiązujących przepisów prawa w zakresie zapobiegania rozprzestrzeniania się zakażeń SARS-CoV-2 w obiektach użyteczności publicznej w 2020 roku przeprowadzono 433 kontrole.

II. Działalność kontrolna i postępowanie administracyjno-egzekucyjne

w placówkach działalności leczniczej powiatu grodziskiego

W roku 2020 Sekcja Epidemiologii Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej obejmowała nadzorem 184 obiekty prowadzące działalność leczniczą na terenie powiatu grodziskiego, w tym:

- podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne/szpital-1
- podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne (inne niż szpitale) - 12
- podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne - 78
- gabinety indywidualnej specjalistycznej i grupowej praktyki lekarskiej o profilu niezabiegowym - 27
- gabinety indywidualnej, specjalistycznej i grupowej praktyki lekarskiej o profilu zabiegowym- 66 (w tym gabinety stomatologiczne - 53)

✓ Kontrole wykonane w roku 2020:

- ogółem 9, w tym:
- podstawowe: 3
- w związku z nowo powstałymi podmiotami: 6

✓ Prowadzone postępowanie administracyjne przez Sekcję Epidemiologii w 2020 r.:

- ogółem wydano 3 decyzje administracyjnych umarzające wszczęte postępowanie administracyjne.

1. Ocena stanu sanitarno-higienicznego placówek medycznych

Charakterystyka stanu sanitarno-technicznego i funkcjonalnego placówek lecznictwa otwartego i zamkniętego

Stan sanitarno-techniczny i funkcjonalny skontrolowanych podmiotów wykonujących działalność leczniczą nie budził zastrzeżeń. Obiekty utrzymane były w czystości i porządku, pomieszczenia prawidłowo wyposażone, wyroby medyczne prawidłowo przechowywane, gospodarka odpadami medycznymi prowadzona zgodnie z obowiązującymi przepisami, wdrożone i stosowane procedury sanitarno-higieniczne.

2. Nadzór nad chorobami zakaźnymi

Monitoring sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych na terenie powiatu grodziskiego w roku 2020 prowadzony był w oparciu o rejestrację i statystykę chorób zakaźnych i zakażeń, weryfikowanie zgłoszeń lekarskich ZLK-1 oraz laboratoryjnych ZLB-1.

W omawianym okresie zgłoszono do PSSE w Grodzisku Mazowieckim ogółem **27 594** zachorowania / podejrzenia zachorowań na choroby zakaźne, w tym **3 722** zgłoszenia zachorowania / podejrzenia zachorowań na choroby zakaźne wykazane w MZ-56 i **23 872** zachorowania / podejrzenia zachorowań na grypę wykazane w MZ-55.

W ramach bieżącego nadzoru nad chorobami zakaźnymi w okresie od 01.01.2020r. do 31.12.2020r. przeprowadzono ogółem **148** dochodzeń epidemiologicznych, z otoczenia chorych objęto nadzorem epidemiologicznym **370** osób.

Najwięcej zgłoszeń zachorowań / podejrzeń zachorowań dotyczyło następujących jednostek chorobowych:

- grypa **23 872** (2019 r.- 41982);
- ospa wietrzna **164** (2019 r.- 592);
- płonica/szkarlatyna **14** (2019 r.- 87);
- wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy **30** (2019 r.- 112);
- salmoneloza **5** (2019 r.- 14);
- biegunka i zapalenie żołądkowo – jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu **98** (2019 r.- 228);
- borelioza **14** (2019 r.- 19).

Powyższe zestawienie liczby zachorowań w prezentowanych jednostkach chorobowych pokazuje znaczący spadek liczby zgłoszonych zachorowań/podejrzeń zachorowań na choroby zakaźne do PSSE w Grodzisku Mazowieckim w związku z panującą sytuacją epidemiologiczną zakażeń SARS-CoV-2 w powiecie grodziskim.

4. Nadzór nad szczepieniami ochronnymi

W powiecie grodziskim szczepienia ochronne są realizowane przez: **18** podmiotów działalności leczniczej, które prowadzą **21** punktów/gabinetów szczepień. Wszystkie obiekty są pod bieżącym nadzorem Sekcji Epidemiologii w zakresie prawidłowej realizacji szczepień, w tym:

- ✓ warunków sanitarno-higienicznych w pomieszczeniach punktów szczepień (wyposażenia niezbędnego do realizacji szczepień);
- ✓ transportu i magazynowania preparatów szczepionkowych;
- ✓ zakresu i terminów realizacji szczepień ochronnych;
- ✓ prowadzenia dokumentacji dot. wykonawstwa szczepień oraz gospodarki preparatami szczepionkowymi;
- ✓ nadzoru nad niepożądanymi odczynami poszczepiennymi.

W roku 2020 nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości dotyczących realizacji szczepień ochronnych przez placówki medyczne powiatu grodziskiego.

W ramach nadzoru nad szczepieniami ochronnymi Sekcja Epidemiologii prowadzi magazynowanie i dystrybucję preparatów szczepionkowych do realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych finansowanych z budżetu państwa.

W PSSE funkcjonuje Elektroniczny System Kontroli i Monitoringu urządzeń chłodniczych do magazynowania preparatów szczepionkowych, który umożliwia rejestrację pomiarów temperatury zapisywanych w pamięci stacji bazowej i wizualizację danych na wykresie.

System nadzorowany jest przez serwer monitorujący prawidłową pracę i wysyłający alarmy do pracowników Sekcji w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości (powiadamanie SMS-owe).

VI. Ocena stanu sanitarnego zakładów nauczania i wychowania

1. Ogółem w 2020 roku nadzorem objęto 13 placówek stałych ze 140 figurujących w ewidencji, które funkcjonują jako placówki oświatowe i opiekuńczo-wychowawcze. Liczba placówek w ewidencji w 2020 roku wynosiła:

- 19 żłobków;
- 42 przedszkola funkcjonujące samodzielnie;
- 29 szkół podstawowych funkcjonujących samodzielnie;
- 5 zespołów szkolno-przedszkolnych;
- 5 zespołów szkół;
- 6 liceów ogólnokształcących funkcjonujących samodzielnie;
- 12 innych form wychowania przedszkolnego;
- 3 poradnie psychologiczno-pedagogiczne;
- 1 placówka opiekuńczo-wychowawcza;
- 1 bursa
- 3 placówki wsparcia dziennego;
- 1 szkoła policealna dla dorosłych;
- 3 placówki kształcenia ustawicznego;
- 10 placówek wychowania pozaszkolnego.

W nadzorowanych placówkach przeprowadzono 18 kontroli sanitarnych, w tym 4 w placówkach sezonowych (akcja letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży). Współpraca z merytorycznymi komórkami nadzoru w PSSE w Grodzisku Mazowieckim prowadzona było na bieżąco w zależności od potrzeb i problemów. Współpraca sprowadzała się do konsultacji i poradnictwa oraz do wspólnych kontroli w nadzorowanych obiektach dla dzieci i młodzieży, każdy w zakresie swojej właściwości. W sposób szczególny współpraca była ścisła z:

- Sekcją Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku – przeprowadzono 2 wspólne kontrole placówek, w których prowadzone jest dożywianie oraz wypoczynku,
- Sekcją Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego – przeprowadzono 2 wspólne kontrole podczas odbiorów technicznych i przy opiniowaniu placówek,
- Sekcją Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia – przeprowadzono 3 wspólne kontrole i wizytacje, w placówkach sezonowych.
- Sekcją Higieny Komunalnej – przeprowadzono 1 wspólną kontrolę interwencyjną,
- Sekcją Epidemiologii - przeprowadzono 1 wspólną kontrolę interwencyjną.

Realizacja zamierzeń ujętych w planach pionu HDiM za rok sprawozdawczy 2020:

1) Sprawowanie nadzoru sanitarnego nad obiektami placówek nauczania, wychowania, wypoczynku rekreacji dzieci i młodzieży oraz opieki na podległym terenie.

W ewidencji PSSE w Grodzisku Mazowieckim było 140 stałych placówek oświatowo-wychowawczych. Kontrole sanitarne przeprowadzono w 13 placówkach, obejmując bieżącym nadzorem 9 % będących w ewidencji. Liczba kontroli wynikała z czasowego zawieszenia działalności placówek w trybie stacjonarnym w związku z wprowadzeniem w kraju stanu epidemii. W wyniku kontroli wydano 18 decyzji administracyjnych. Wydano 9 opinii sanitarnych, w tym 2 dla przedszkoli, 1 dla punktu przedszkolnego, 1 dla oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej i 5 opinii w formie decyzji opiniujących żłobki.

2) Analiza warunków środowiskowych funkcjonowania placówek nauczania, wychowania i opieki na terenie objętym nadzorem.

W kontrolowanych placówkach sprawdzano warunki mikroklimatu. Nie odnotowano przypadków niskich temperatur powietrza w pomieszczeniach lekcyjnych oraz w salach pobytu dzieci, jak również braku wentylacji grawitacyjnej lub mechanicznej. Nie stwierdzono nieprzyjemnych zapachów w kontrolowanych placówkach.

3) Ocena warunków sanitarno-higienicznych, w sezonowych placówkach zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży, na terenie województwa mazowieckiego.

Bieżący nadzór sanitarny nad placówkami sezonowego wypoczynku Akcji Letniej i Zimowej prowadzony był na podstawie zgłoszeń zarejestrowanych w bazie MEN, w 2020r. na nadzorowanym terenie odnotowano ogółem 110 turnusów akcji letniej i zimowej. Kontroli dokonano w 4 turnusach. Zgodnie z planem zasadniczych zamierzeń PSSE przekazywała stosowne oceny sprawozdawcze do Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Warszawie.

4) Sprawowanie nadzoru w zakresie higieny procesu nauczania i wychowania, w szczególności w zakresie: dostosowania mebli szkolnych i przedszkolnych do wzrostu dzieci i młodzieży, oceny rozkładów zajęć lekcyjnych oraz zapewnienia uczniom miejsca na pozostawienie w szkole części podręczników i przyborów szkolnych.

W ewidencji PSSE w Grodzisku Mazowieckim w roku sprawozdawczym było 29 szkół podstawowych funkcjonujących samodzielnie, 6 liceów ogólnokształcących funkcjonujących samodzielnie, 5 zespołów szkolno-przedszkolnych oraz 5 zespołów szkół. Nadzorowano przestrzeganie wymagań higienicznych i zdrowotnych w odniesieniu do:

- oceny dostosowania mebli do wzrostu dzieci i młodzieży - dokonano oceny w 2 placówkach, w tym w 1 przedszkolu oraz 1 szkole podstawowej. Oceną dostosowania mebli do wzrostu objęto łącznie 121 uczniów i przedszkolaków;
- oceny rozkładów zajęć lekcyjnych dokonano w 1 szkole podstawowej, która została skontrolowana w 2020r.; ocena rozkładów zajęć lekcyjnych pod względem zasad higieny pracy umysłowej uczniów w placówkach nie wykazywała nieprawidłowości;

- oceny zapewnienia uczniom miejsca na pozostawienie w szkole części podręczników i przyborów szkolnych dokonano w 1 placówce (placówka zapewniała takie miejsca).

5) Prowadzenie postępowania administracyjnego wynikającego z bieżącego nadzoru nad kontrolowanymi obiektami pobytu dzieci i młodzieży.

W analizowanym roku sprawozdawczym wydano 18 decyzji administracyjnych, w tym 13 umarzających dalsze postępowanie administracyjne oraz 5 decyzji opiniujących żłobki.

6) Ocena przebiegu zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży.

Meldunki z akcji zimowej (2 razy) i akcji letniej (3 razy) zostały przekazywane do Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Warszawie, zgodnie z wyznaczonym terminem realizacji przedsięwzięć.

7) Informacja o stanie przygotowania szkół do rozpoczęcia roku szkolnego 2019/2020.

W minionym roku stanu przygotowania szkół do nowego roku szkolnego nie oceniano w formie kontroli sanitarnych. Meldunki zostały przekazywane do WSSE zgodnie z wyznaczonym terminem realizacji przedsięwzięć.

8) Ocena posiadania certyfikatów przez placówki na meble i sprzęt sportowy.

W placówkach sukcesywnie wymieniane są meble edukacyjne na nowe i regulowane, co ułatwia dostosowanie mebli do wzrostu dzieci i młodzieży. Wszystkie meble zakupione są po 1997 roku. W skontrolowanych placówkach odsetek mebli z certyfikatami wynosi 100 %.

Zmiany w infrastrukturze nadzorowanych placówek:

W 2020r. nie prowadzono prac budowlanych w zakresie rozbudowy placówek oświatowych.

Remonty generalne w placówkach polegały na: naprawie i malowaniu tynków zewnętrznych; remoncie schodów zewnętrznych; remoncie pomieszczeń na piętrze; remoncie pomieszczeń szatni, kotłowni, sekretariatu, świetlicy, gabinetu pedagoga, gabinetu pielęgniarskiego; wymianie drzwi zewnętrznych; wymianie drzwi wewnętrznych; modernizacji instalacji elektrycznej w budynku; remoncie dachu sali gimnastycznej; remoncie komina; montażu klimatyzacji w sali gimnastycznej; remontu sanitariatów i adaptacji dla osób niepełnosprawnych.

Warunki pobytu dzieci i młodzieży w placówkach nauczania i wychowania:

Wszystkie placówki na terenie powiatu funkcjonują w budynkach o dobrym stanie zarówno technicznym, jak i sanitarnym, podłączone głównie do wodociągów publicznych i są skanalizowane. W roku 2020 skontrolowano tylko dwie placówki (przedszkole i żłobek, zlokalizowane w tym samym budynku) bez podłączenia do wodociągu publicznego. Placówki posiadają własne ujęcie, a jakość wody pod względem mikrobiologii i fizykochemii jest na bieżąco nadzorowana przez Sekcję Higieny Komunalnej PSSE w Grodzisku Mazowieckim, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia w

sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Zapewniono środki do utrzymania higieny osobistej uczniów, a także dostęp do ciepłej bieżącej wody.

W związku z wprowadzeniem w kraju stanu epidemii, większość placówek oświatowych prowadziła zajęcia w trybie zdalnym w okresie marzec – grudzień 2020r. W placówkach, w których funkcjonowały zajęcia stacjonarne (m.in. klasy I-III w szkołach podstawowych w roku szkolnym 2020/2021) zapewniono wyżywienie (stołówki wydające obiady, lub żywienie na zasadach cateringu, część posiłków refundowana przez Miejskie Ośrodki Pomocy Społecznej).

Forma wypoczynku w miejscu zamieszkania:

Na terenie powiatu wypoczynek dzieci i młodzieży opierał się w 2020 roku o formy organizowane w miejscu zamieszkania. Placówki organizujące akcje letniego i zimowego wypoczynku starały się o zapewnienie dzieciom podczas pobytu pełnego wyżywienia. We wszystkich skontrolowanych turnusach stan sanitarno - higieniczny i techniczny pomieszczeń przeznaczonych na pobyt dzieci i młodzieży spełniał określone wymagania bez zastrzeżeń. W czasie wypoczynku nie odnotowano wypadków, urazów czy zatruc pokarmowych u uczestników półkolonii.

Sprawowanie nadzoru nad warunkami sanitarno - higienicznymi w żłobkach:

W ewidencji PSSE w Grodzisku Mazowieckim w roku sprawozdawczym było 19 żłobków, z czego skontrolowano 5 placówek. W żadnej z placówek nie wykazano nieprawidłowości.

WNIOSKI:

Stan sanitarny placówek skontrolowanych w I kwartale 2020r. nie wykazywał nieprawidłowości. W związku z wprowadzeniem w kraju stanu zagrożenia epidemicznego, a następnie stanu epidemii, co skutkowało czasowym zawieszeniem działalności placówek oświatowych w trybie stacjonarnym na terenie powiatu grodzkiego, w okresie marzec – grudzień 2020r. oraz dużą liczbą ognisk epidemicznych w placówkach oświatowych nie prowadzono nadzoru sanitarnego w formie kontroli sanitarnych. Prowadzono natomiast współpracę z dyrektorami placówek w zakresie:

- dystrybucji wytycznych MEN i MZ dla placówek oświatowych oraz placówek opieki nad dziećmi do lat 3 w zakresie procedur bezpieczeństwa związanych z COVID19;
- opiniowania procedur bezpieczeństwa związanych z COVID19, które były wdrażane w placówkach oświatowych oraz placówkach opieki nad dziećmi do lat 3;
- koordynacji procedur obejmowania kwarantanną uczniów/wychowanków oraz członków personelu w sytuacji wystąpienia przypadku zachorowania na COVID19 na terenie placówki;
- wydawania opinii dot. zawieszenia zajęć stacjonarnych w placówkach w sytuacji wystąpienia przypadku zachorowania na COVID19 na terenie placówki – w 2020r. wydano 63 takie opinie.

Prowadzone działania miały na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się koronawirusa SARS-CoV-2 w placówkach oświatowych.

VII. Działalność oświatowo-zdrowotna i promocja zdrowia

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Grodzisku Mazowieckim podejmuje działania prozdrowotne w zakresie programów krajowych oraz innych przedsięwzięć prozdrowotnych obejmujących problematykę zdrowia publicznego. Kierunki działań oświatowo-zdrowotnych wynikają z założeń Narodowego Programu Zdrowia, wytycznych Światowej Organizacji Zdrowia i Głównego Inspektoratu Sanitarnego. Ponadto działalność ściśle związana jest z aktualnymi problemami i potrzebami zdrowotnymi społeczności lokalnej oraz wynika z aktualnej sytuacji epidemiologicznej w powiecie grodziskim.

W 2020 roku działalność komórki skupiała się głównie na walce z pandemią i ograniczaniem negatywnego wpływu epidemii na społeczność lokalną. Większość działań realizowana była online za pomocą publikacji informacji tekstowych oraz grafik tematycznych. Publikacje znajdują się na stronie internetowej PSSE w Grodzisku Mazowieckim oraz na oficjalnym profilu organizacji na portalu Facebook.

Przeprowadzono następujące programy, akcje i kampanie:

REALIZACJA INTERWENCJI PROGRAMOWYCH

1. Profilaktyka palenia tytoniu

Głównymi zadaniami związanymi z profilaktyką palenia tytoniu jest ochrona ludności przed zdrowotnymi, społecznymi, środowiskowymi i ekonomicznymi konsekwencjami palenia tytoniu oraz wdychania dymu tytoniowego.

Przedsięwzięcia podejmowane w 2020 roku przez Państwową Inspekcję Sanitarną w zakresie profilaktyki antytytoniowej obejmowały publikację materiałów graficznych i informacji skierowanych do dzieci/młodzieży oraz nadzór nad przestrzeganiem zakazu palenia tytoniu w kontrolowanych obiektach.

Realizacja programów edukacyjnych adresowanych do dzieci i młodzieży:

B. „Bieg po zdrowie” - program edukacyjny dla uczniów klas IV szkół podstawowych, ich rodziców i ich opiekunów, którego głównym celem jest zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i używania e-papierosów. Program powinien powodować zmianę postrzegania co jest normą w społeczeństwie. Zmiana norm społecznych, może wpłynąć na obecnych i potencjalnych przyszłych palaczy, poprzez sprawienie, że wyroby tytoniowe będą mniej pożądane, mniej akceptowalne i mniej dostępne. Program ma na celu zapobieganie inicjacji tytoniowej wśród dzieci. W roku szkolnym 2019/2020 w powiecie rozdysponowano materiały do placówek szkolnych, gdzie koordynatorzy szkolni we własnym zakresie podjęli dalszą dystrybucję plików pomiędzy nauczycielami oraz uczniami. Zgłoszona liczba odbiorców to 347. Ponad to, umieszczono informacje o programie oraz stosowne materiały tematyczne na profilu internetowym PSSE na Facebooku.

Liczba szkół, które przystąpiły do realizacji programu w powiecie grodziskim: 3.

Realizacja kampanii społecznych:

A. Światowy Dzień Bez Tytoniu – jest okazją do rozmowy nt. szkodliwego wpływu dymu tytoniowego na zdrowie. W tym dniu publikowano materiały na stronie internetowej PSSE i Facebooku z informacjami o zdrowotnych skutkach palenia tytoniu.

Działania związane ze obchodami Światowego Dnia Bez Tytoniu skierowane były do ogółu społeczności lokalnej, szczególną uwagę zwrócono na edukację wśród dzieci i młodzieży.

W ramach obchodów dnia dodano ilustrację opracowaną przez WHO o skutkach palenia, o szkodliwości dla palaczy oraz komentarz dot. narażenia dzieci na dym tytoniowy.

Wyżej wymienione informacje przeczytało 424 odbiorców.

B. Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu – 3. czwartek listopada

W 2020 roku, Światowy Dzień Rzucania Palenia obchodzono 19 listopada. Kampania zachęca do podjęcia decyzji o rzucaniu palenia, informująca o zagrożeniach wynikających z palenia tytoniu oraz o sposobach pomocy w rzuceniu nałogu, obejmowała działania związane z przekazywaniem treści edukacyjnych w formie publikacji internetowych.

C. Comiesięczny monitoring dot. przestrzegania zakazu palenia tytoniu w placówkach oświatowych, przedsiębiorstwach podmiotów leczniczych, zakładach pracy, lokalach gastronomiczno-rozrywkowych, obiektach kultury i wypoczynku, sportowych, służących obsłudze podróżnych oraz w pomieszczeniach użytku publicznego.

2. „ARS, czyli jak dbać o miłość?”

Celem Programu „ARS, czyli jak dbać o miłość?” autorstwa Pana dr Krzysztofa Wojcieszka jest dotarcie z przekazem edukacyjnym do uczniów szkół ponadgimnazjalnych i ograniczenie skutków zdrowotnych używania substancji psychoaktywnych (alkoholu, tytoniu i narkotyków). Instytucja realizująca opracowała i wydała pakiety edukacyjne, w skład których wchodzi podręcznik z płytą CD opracowany przez autora programu, pakiet broszur i ulotek dla uczniów, ulotki dla rodziców, plakaty oraz ankiety ewaluacyjne dla uczniów.

W roku szkolnym 2019/2020 w powiecie grodziskim materiały programowe przekazane zostały do jednej placówki za pomocą wiadomości mailowej skierowanej do koordynatora placówki. Ponadto w celu poinformowania o problemie szerszej grupy odbiorców, materiały umieszczono również na stronie internetowej stacji.

Programy wojewódzkie

1. Profilaktyka wirusowego zapalenia wątroby „Podstępne WZW”

Cel główny:

- upowszechnienie wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu B i C.

Grupa docelowa:

- uczniowie szkół ponadgimnazjalnych oraz ich rodzice,
- nauczyciele.

Realizatorzy:

- pedagodzy i nauczyciele placówek oświatowych,
- pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania,
- personel służby zdrowia

W roku szkolnym 2019/2020 wysłane zostały listy intencyjne z zaproszeniem do podjęcia współpracy w zakresie tematyki chorób wątroby. W programie wzięły udział 3 szkoły, a materiały dydaktyczne dotarły do 108 uczniów.

4. Profilaktyka czerniaka „Znamię! Znam je?”

Cel główny:

- upowszechnienie wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych wiedzy z zakresu profilaktyki czerniaka.

- uświadomienie zagrożeń i zasad profilaktyki oraz wagi odpowiednich zachowań i postaw.

Grupa docelowa:

- uczniowie szkół ponadgimnazjalnych oraz ich rodzice,
- nauczyciele.

Realizatorzy:

- pedagodzy i nauczyciele placówek oświatowych,
- pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania,

W roku szkolnym 2019/2020 trzy szkoły otrzymały materiały programowe. Łącznie z informacjami umieszczanymi na stronie internetowej publikacje zostały rozpowszechnione do 593 osób.

Programy lokalne

Profilaktyka palenia tytoniu

1. „Nie pal przy mnie, proszę” - program dla uczniów klas I-II mający na celu wykształcenie umiejętności asertywnego zachowania wobec osób palących papierosy w obecności dzieci.

Liczba szkół, które przystąpiły do realizacji programu w powiecie grodziskim: 0

2. „Znajdź właściwe rozwiązanie” - program dla uczniów klas IV – VIII ma na celu zmniejszenie występowania uzależnienia od tytoniu wśród dzieci i młodzieży.

Liczba szkół, które przystąpiły do realizacji programu w powiecie grodziskim: 0.

REALIZACJA INTERWENCJI NIEPROGRAMOWYCH

Interwencje nieprogramowe ogólnopolskie/wojewódzkie

1. Światowy Dzień Zdrowia 2019

W 2020 roku hasłem przewodnim zaproponowanym przez WHO było „Szanujemy, doceniamy, wspieramy”. OZIPZ promowało hasło wśród placówek POZ rozsyłając stosowne informacje. Na stronie internetowej PSSE opublikowano tekst oraz grafikę odnoszące się do pracy medyków w czasie pandemii, ich poświęceniu oraz o konieczności szanowania ich i doceniania pracy kadry medycznej.

Data realizacji: 07.04.2020

Działaniami objęto grupę ok 109 osób: ogół społeczeństwa, pacjenci, pracownicy Służby Zdrowia, społeczność lokalna.

2. Bezpieczny Letni i Zimowy Wypoczynek

Cel główny:

- propagowanie prozdrowotnych zachowań wśród dzieci i młodzieży oraz kształtowanie postawy dbałości o zdrowie swoje oraz innych,
- podniesienie poziomu wiedzy z zakresu zapobiegania zagrożeniom związanym z wypoczynkiem letnim i zimowym.

Działania koncentrowały się na dystrybucji i publikacji materiałów edukacyjnych drogą internetową związanych z ww. celami w szczególności ochronie przed promieniami UV i kleszczami, bezpieczeństwa w czasie upałów (w okresie wypoczynku letniego) oraz bezpieczeństwa podczas uprawiania sportów zimowych, ochrony przed wyziębieniem oraz bezpiecznego, aktywnego wypoczynku w czasie zimy (w okresie wypoczynku zimowego).

Przed wakacjami oraz przerwą zimową opublikowano 3 posty na portalu komunikacyjnym, który dotarł do

341 osób. W związku z dynamicznym rozwojem pandemii i wprowadzenia obostrzeń nie dokonano w tamtym czasie żadnych kontroli placówek oraz obiektów wypoczynkowych.

3. Profilaktyka używania nowych narkotyków

Na stronie PSSE dostępne są informacje o trującym charakterze nowych narkotyków wraz z numerem telefonu zaufania dostępnych dla osób uzależnionych i ich rodzin.

W powiecie grodziskim żadna ze szkół nie zwróciła się do PSSE w Grodzisku Mazowieckim celem realizacji zadań określonych w par. 6 ust. 1 i par. 7 ust. 7 i 8 *rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.*

4. Promocja szczepień ochronnych

Promowano hasło „Szczepimy zgodnie z kalendarzem i zgodnie z rozsądkiem” - publikowano zaprezentowano w siedzibie PSSE kalendarz szczepień oraz materiały edukacyjne dot. szczepień spoza zalecanych. Opublikowano informacje oraz infografiki na profilu Facebook w związku z akcjami „Zaszczep w sobie chęć szczepienia” oraz „Europejski Tydzień Szczepień”. Informacje dotarły do 668 osób.

5. Profilaktyka nowotworów.

W ramach Międzynarodowego Dnia Walki z Rakiem opublikowano na stronie internetowej Stacji informacje o zaleceniach Europejskiego Kodeksu Walki z Rakiem, oraz informowano o dostępnych bezpłatnie i bez skierowania badaniach przesiewowych w ramach Programów Profilaktycznych (cytologia, mammografia, kolonoskopia).

Powyższe informacje eksponowano również w siedzibie PSSE.

Działaniami związanymi z promocją badań profilaktycznych objęto ok. 396 osób.

Interwencje inne:

1. Profilaktyka wszawicy

W ramach profilaktyki wszawicy publikowano informacje dot. wszawicy w okresach zwiększonego występowania zjawiska.

Dystrybucja materiałów edukacyjnych nt. wszawicy polegała na publikacji informacji na profilu PSSE.

2. Profilaktyka zatruc grzybami

W okresie jesiennym publikowano na oficjalnym profilu Stacji informacje dot. zasad bezpiecznego grzybobrania, skutków spożycia grzybów niejadalnych i trujących oraz wyeksponowano tablicę informacyjną przy wejściu do PSSE o tematyce zróżnicowania grzybów jadalnych i podobnych niejadalnych.

3. Promocja zdrowia psychicznego

Działalność komórki na tej płaszczyźnie edukacyjnej polegała na upowszechnianiu informacji na stronie internetowej o najczęściej występujących chorobach psychicznych, o sposobach walki z depresją oraz zwróceniu uwagi na potrzebę posiadania wsparcia bliskich.

Informacje dotarły do 340 osób.

1) Światowy Dzień chorych na Alzheimerera

Działania w tej materii polegały na zwróceniu uwagi ludności na problem osób chorych na zanik pamięci. Komórka OZIPZ opublikowała na profilu stacji infografikę oraz inne informacje na temat sposobu

zachowania się osób z Alzheimerem oraz o najskuteczniejszych metodach pomocy potrzebującym. Informacje o problemie dotarły do 192 osób.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

w 2020 r. w związku z dynamicznym rozwojem światowej pandemii nie przeprowadzono żadnej prelekcji i pogadanek w placówkach oświatowych na terenie powiatu.

PODSUMOWANIE

Głównym celem działań pionu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia Państwowej Inspekcji Sanitarnej było kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych poprzez promowanie zdrowego stylu życia oraz pogłębienie świadomości w zakresie zachowań ryzykownych dla zdrowia. Powyższe działania obejmowały realizację programów edukacyjnych oraz kampanii społecznych.

W swoich działaniach zmierzających do poprawy stanu zdrowia mieszkańców powiatu Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Grodzisku Mazowieckim uwzględniała bieżące problemy związane z tematyką zdrowia min. profilaktykę zatruc grzybami, profilaktykę zdrowia psychicznego, promocję szczepień ochronnych oraz promocję badań profilaktycznych.

Prowadzone przez nas działania profilaktyczne przyczyniają się do wzrostu świadomości uczniów oraz wszystkich mieszkańców powiatu w kontekście dbałości o własne zdrowie oraz kształtowania stałych, świadomych postaw prozdrowotnych.

VIII. Nadzór zapobiegawczy

DZIAŁALNOŚĆ NA TERENIE POWIATU GRODZISKIEGO W ZAKRESIE ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO W ROKU 2020

Sekcja Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego zajmuje się ochroną zdrowia publicznego na terenie Powiatu Grodziskiego na wielu płaszczyznach, wykonując zadania o charakterze prewencyjnym, które zostały określone w art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 195). Ocenę stanu sanitarnego powiatu grodziskiego przeprowadzono na podstawie zakresu działania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, do którego należą w szczególności:

- 1) opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy,
- 2) uzgadnianie (w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko) zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- 3) wydawanie opinii w sprawie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz określanie ewentualnego zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko dla planowanych przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko,
- 4) uzgadnianie środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięć przed wydaniem decyzji środowiskowej,
- 5) uzgadnianie dokumentacji projektowej obiektów budowlanych (budowa, zmiana sposobu użytkowania) pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- 6) uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych w trybie art. 56 Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo Budowlane (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1186 z późn. zm.),
- 7) opiniowanie spełnienia wymagań higieniczno-sanitarnych obiektów i lokali usługowych, w których w wyniku prowadzonych prac budowlanych oraz adaptacyjno-montażowych dokonano zmiany przeznaczenia,
- 8) uzgadnianie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- 9) opiniowanie lokali aptek ogólnodostępnych, punktów aptecznych, hurtowni farmaceutycznych, składów celnych, składów konsygnacyjnych na podstawie Ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo Farmaceutyczne (Dz. U. z 2020 r. poz. 944),
- 10) opiniowanie obiektów budowlanych przeznaczonych do prowadzenia magazynów broni, amunicji oraz wyrobów o przeznaczeniu wojskowym i policyjnym pod kątem spełnienia

wymagań sanitarnych na podstawie *Ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym* (Dz. U. z 2020 r. poz. 1545),

11) opiniowanie rozwiązań innych niż określone w obowiązujących przepisach prawnych, w tym w zakresie warunków technicznych,

W 2020 r. sporządzono łącznie 273 opinii i decyzji dotyczących powyższych zagadnień. W ramach prowadzonej przez Sekcję działalności zaopiniowano **11 projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin**, w tym:

- 1 na terenie Gminy Grodzisk Mazowiecki,
- 5 dla części terenu miasta Grodzisk Mazowiecki,
- 3 dla terenu Gminy Żabia Wola,
- 1 dla terenu miasta Milanówek,
- 1 dla Gminy Jaktorów,

W trakcie uzgadniania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego szczególną uwagę zwracano na ustalenia w zakresie kształtowania ładu przestrzennego, komunikacji i zasad uzbrojenia terenu w infrastrukturę techniczną, mając na względzie minimalizację zagrożeń dla terenów zabudowy mieszkaniowej i zabudowy chronionej (obiekty ochrony zdrowia, placówki oświatowe, domy pomocy społecznej) oraz zapewnienie prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej. Zmiany w projektowanych dokumentach planistycznych dotyczyły, m.in.: zaspokajania potrzeb lokalnych społeczności poprzez rozwój budownictwa mieszkaniowego i usługowego, wyznaczenia terenów przeznaczonych pod zabudowę usługową, obiekty produkcyjne, składy i magazyny, określenie obszarów zieleni, a także terenów usług administracji przy jednoczesnym zapewnieniu właściwych zasad ochrony środowiska naturalnego. W powiecie grodziskim stopniowo zwiększa się ilość sieci wodociągowych i kanalizacyjnych oddawanych do użytkowania. Działania te wpływają na poprawę stanu środowiska, a zwłaszcza stanu czystości wód powierzchniowych oraz ochronę wód podziemnych. Systematyczna rozbudowa sieci wodociągowych umożliwia coraz szerszej liczbie odbiorców zaopatrzenie w wodę do picia właściwej jakości i w odpowiedniej ilości z ujęć publicznych. W związku z zainwestowaniem terenów powiatu grodziskiego oraz wyznaczeniem nowych funkcji użytkowych obszarów dotychczas nieużytkowanych wprowadzono zmiany w układzie komunikacyjnym dostosowując istniejące ciągi komunikacyjne do wymogów przepisów prawa oraz wyznaczając nowe drogi wraz z towarzyszącą im infrastrukturą techniczną. Zmiany wprowadzone zapisami miejscowych planów przyczyniły się do uwydatnienia wartości kulturowych obszaru powiatu podtrzymując jego historyczny charakter i istniejący ład przestrzenny.

Zmiany wskazywane w planach miały służyć uporządkowaniu istniejącego ładu przestrzennego i sposobów wykorzystania terenów. W przedstawianych do uzgodnienia projektach uchwał miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego opiniowano funkcjonalność proponowanych rozwiązań, w tym ich wpływ na poprawę warunków sanitarnych analizowanych obszarów poprzez, m.in. rozbudowę istniejących i budowę nowych sieci wodociągowych, budowę infrastruktury kanalizacyjnej oraz uregulowanie zasad gospodarki odpadami. W wydawanych opiniach zwracano uwagę na warunki higieny środowiska w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych. Opiniowano wpływ proponowanych rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych i innych ustaleń miejscowych planów na stan środowiska oraz warunki i jakość życia mieszkańców. W opiniowanych dokumentach planistycznych zwracano uwagę na istniejące na danym obszarze problemy ochrony środowiska oraz uciążliwości dla mieszkańców, w tym, m.in.: zanieczyszczenia komunikacyjne, zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego ściekami z nieszczelnych zbiorników bezodpływowych, a także niską emisję z gospodarstw domowych. W opiniowanych projektach uchwał miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego analizowano projektowane rozwiązania techniczne oraz funkcjonalno-przestrzenne mające na celu minimalizację istniejących uciążliwości oraz ograniczenie negatywnych skutków realizacji zapisów planów.

Zgłaszane przez PPIS w wydawanych opiniach sanitarnych dotyczących opracowywanych dokumentów planistycznych zastrzeżenia i uwagi zostały uwzględniane w projektach uchwał.

W 2020 r. wydano 14 opinii sanitarnych uzgadniających zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko:

- 2 dla Gminy Jaktorów,
- 2 dla Miasta Milanówka,
- 3 dla terenu miasta Grodzisk Mazowiecki,
- 4 dla Gminy Grodzisk Mazowiecki,
- 1 dla Gminy Żabia Wola

Wydano 1 opinię uzgadniającą zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla Zmiany projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Grodzisk Mazowiecki oraz 1 opinię uzgadniającą zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla Zmiany projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Żabia Wola.

Wydano **10 opinii sanitarnych dotyczących uzgodnienia projektu decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu** dla obszarów, na których nie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko wydano **23 opinie co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko**. Dla wszystkich przedsięwzięć nie wskazano potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Dla jednego przedsięwzięcia na terenie gm. Grodzisk Mazowiecki, dla którego wnioskodawcą była jednostka samorządu terytorialnego, dla której organem wykonawczym był organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach organem właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia był Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie. Wydano

1 pozytywną opinię o uzgodnieniu środowiskowych uwarunkowań zgody na realizację przedsięwzięcia wymaganych przed wydaniem decyzji środowiskowej, określając warunki po spełnieniu których eksploatacja projektowanych przedsięwzięć nie spowoduje zagrożenia dla środowiska naturalnego, w tym zdrowia i życia ludzi. Rozpatrzono **7 wniosków dotyczących wydania opinii o potrzebie przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko**, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby określenia zakresu raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i odstąpiono od wydania opinii sanitarnej.

Sporządzono **4 opinie sanitarne o projektach architektoniczno-budowlanych**. Wszystkie opiniowane dokumentacje projektowe spełniały wymagania higieniczne i zdrowotne. Przedłożone do zaopiniowania projekty dotyczyły budynków usługowych, zakładów związanych z działalnością gastronomiczną oraz obiektów handlowych. Wszystkie zaopiniowane projekty dotyczyły branży architektonicznej, instalacji sanitarnych, wentylacji oraz technologii. Uzgadnianie inwestycji na etapie projektowania eliminuje w początkowej fazie, m.in.: nieprawidłowości w zakresie rozwiązań funkcjonalnych i przestrzennych, instalacji wodno-kanalizacyjnej, wentylacji, technologii, wyposażenia oraz warunków higieniczno-sanitarnych przewidzianych dla pracowników, co w konsekwencji przyspiesza proces odbioru inwestycji.

Rozpatrzono **91 zgłoszeń zakończenia budowy obiektów budowlanych**, które dotyczyły m.in.: budynków mieszkalnych, usługowych, infrastruktury technicznej, w tym sieci wodociągowych, sieci kanalizacji sanitarnej oraz kanalizacji deszczowej, budynków magazynowych bez stanowisk pracy stałej, masztów flagowych, budynków gospodarczo-garażowych, budynku kościoła, budynków rekreacyjnych, kładek dla pieszych i pomostów, przebudowy dróg i linii kolejowych, budowy boisk sportowych, hal namiotowych, obiektów tymczasowych, w tym kiosków do sprzedaży, budynku stajni z częścią mieszkalną, lonżowni, obiektów rolniczych, budynku świetlicy wiejskiej, magazynu soli dla potrzeb utrzymania ciągów komunikacyjnych, obiektów technicznych, zbiorników retencyjnych wraz z separatorami wód deszczowych oraz przepompowniami, obiektów technicznych oczyszczalni ścieków, a także samoobsługowych myjni samochodowych.

Przeprowadzono **56 kontroli obiektów**, w tym obiektów nowo wybudowanych zajmując stanowisko w zakresie dopuszczenia do użytkowania, w trybie art. 56 *Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo Budowlane* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1186 z późn. zm.), a także oceniając spełnienie wymagań higieniczno-sanitarnych w obiektach, w których dokonano zmiany sposobu użytkowania lub adaptacji oraz w obiektach trakcie trwania prac budowlanych.

Przeprowadzono 10 kontroli obiektów budowlanych w związku z zawiadomieniem zakończenia budowy i zamiarem przystąpienia do użytkowania w trybie art. 56 *Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo Budowlane* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1186 z późn. zm.), w tym:

- w 1 budynku przeznaczonym na dom opieki dla osób starszych,
- w 1 budynku magazynu chłodzonego na potrzeby piekarni,
- w 3 halach produkcyjno-magazynowych,
- w 1 budynku usługowo-magazynowym,
- w 1 budynku handlowo-usługowym,
- w 1 budynku usługowym,
- w 1 budynku Stacji Uzdatniania Wody,
- w 1 budynku laboratorium mikrobiologicznego.

Przeprowadzono 1 kontrolę w trakcie trwania prac budowlanych w trybie *Ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo Budowlane* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1186 z późn. zm.) w budynku usługowym.

Przeprowadzono 44 kontrole w związku z wnioskiem o wydanie opinii sanitarnej o spełnieniu wymagań higieniczno-sanitarnych obiektów i lokali usługowych po przeprowadzonej adaptacji oraz zmianie sposobu użytkowania, w tym:

- w 4 lokalach przeznaczonych na bar,
- w 2 budynkach przeznaczonych do opieki nad dziećmi (przedszkole, żłobek), w I obiekcie przeprowadzono II kontrole,
- w 1 obiekcie przeznaczonym do wydawania posiłków dla dzieci,
- w 8 lokalach przeznaczonych na salon fryzjersko-kosmetyczny,
- w 4 lokalach przeznaczonych na kawiarnię,
- w 1 hali magazynowej,
- w 1 obiekcie przeznaczonym na przychodnię lekarską,
- w 2 lokalach przeznaczonych na sklep z alkoholem,
- w 1 pomieszczeniach kuchennych wraz ze stołówką dla sportowców,
- w 1 lokalu usługowym przeznaczonym na punkt apteczny,
- w 1 lokalu przeznaczonym na cukiernię,

- w 1 obiekcie przeznaczonym na gabinet rehabilitacji,
- w 1 lokalu gastronomicznym przeznaczonym na pizzerię,
- w 1 lokalu przeznaczonym na lodziarnię,
- w 1 budynku z pomieszczeniami przeznaczonymi na Dzienny Dom Opieki Medycznej (w I obiekcie przeprowadzono II kontrolę),
- w 2 halach magazynowych przeznaczonych do magazynowania, konfekcjonowania, przygotowywania oraz czynności przeładunkowych środków spożywczych, alkoholu i kosmetyków,
- w 1 budynku przeznaczonym na toaletę ogólnodostępną,
- w 1 lokalu przeznaczonym na restaurację,
- w 5 lokalach przeznaczonych na sklep spożywczy,
- w 1 lokalu usługowym przeznaczonym na przyjęcia okolicznościowe,
- w 1 budynku z pomieszczeniami na magazyn żywności,
- w 1 lokalu przeznaczonym na sklep z pieczywem.

Przeprowadzono 1 kontrolę w związku z prośbą o wydanie opinii sanitarnej do celów rejestrowych dla palcówki zębka przy udziale Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży.

W 12 obiektach stwierdzono nieprawidłowości pod względem spełnienia wymagań higieniczno-sanitarnych, w tym w 1 obiekcie, w których przeprowadzono kontrolę w związku z zawiadomieniem o zakończeniu budowy i zamiarze przystąpienia do użytkowania w trybie art. 56 *Ustawy z dnia 7 lipca 1997 r. Prawo Budowlane* (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1186 z późn. zm.) oraz w 11 obiektach, w związku z wnioskiem o wydanie opinii sanitarnej o spełnieniu wymagań higieniczno-sanitarnych obiektów i lokali usługowych po przeprowadzonej adaptacji oraz zmianie sposobu użytkowania. Większość obiektów, w których przeprowadzono czynności kontrolne wykonywana była zgodnie z projektem architektoniczno-budowlanym oraz technologicznym.

Wydano 45 opinii sanitarnych stwierdzających spełnienie wymagań higieniczno-sanitarnych obiektów i lokali w związku z przeprowadzonymi pracami adaptacyjnymi oraz dostosowaniem do nowych funkcji.

Wydano 11 opinii sanitarnych w związku z dopuszczeniem obiektów budowlanych do użytkowania w trybie art. 56 *Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo Budowlane* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1186 z późn. zm.). Dla 1 obiektu wydano opinię sanitarną stwierdzającą zgodność wykonania obiektu budowlanego z projektem budowlanym zamiennym przy jednoczesnym braku zgodności z przepisami higieniczno-sanitarnymi. Z uwagi na brak możliwości przeprowadzenia czynności kontrolnych w terenie, w związku z dotychczasową sytuacją epidemiologiczną, po dokonaniu szczegółowej analizy przedłożonej dokumentacji oraz na podstawie konsultacji z Inwestorem wydano 1 zaświadczenie nie wnoszące sprzeciwu i nie zgłaszające uwag w zakresie

zgodności wykonania obiektu budowlanego z projektem budowlanym.

W roku 2020 r. podobnie jak w latach poprzednich, udzielono wielu konsultacji i informacji w zakresie wymagań sanitarno-higienicznych, głównie w sprawach dotyczących adaptacji obiektów na działalność usługową związaną z produkcją i obrotem żywnością, a także formami opieki nad małymi dziećmi - przedszkola, zespoły przedszkolne, żłobki, punkty przedszkolne, placówek oświatowych, placówek świadczących usługi medyczne – gabinety specjalistyczne, przychodnie oraz dotyczących zakładów fryzjerskich, kosmetycznych i odnowy biologicznej. Z uwagi na sytuację epidemiologiczną konsultacje z Inwestorami prowadzone były drogą e-mail oraz telefonicznie. Prowadzone konsultacje stanowią pomoc Inwestorom, w zakresie spełnienia wymogów sanitarno-higienicznych, przy planowaniu określonego rodzaju działalności, ale również w zakresie lokalizacji i zgodności inwestycji z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Współpraca Inwestorów z Sekcją Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego przed podjęciem działań inwestycyjnych, jak również w trakcie ich realizacji skutkuje brakiem konieczności zgłaszania sprzeciwów w dopuszczeniu do użytkowania przedsięwzięć.

Na terenie powiatu grodziskiego nie ma rzeczoznawców do spraw sanitarno-higienicznych. W trakcie czynności kontrolnych przeprowadzanych w trybie art. 56 *Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo Budowlane* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1189 z późn. zm) w trakcie trwania prac budowlanych oraz dopuszczania do użytkowania obiektów budowlanych, a także kontroli w związku z zawiadomieniem o zakończeniu adaptacji oraz zmianie sposobu użytkowania obiektu każdorazowo monitorowano pracę rzeczoznawców do spraw sanitarno-higienicznych. Projekty budowlane oraz technologiczne były uzgadnianie pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych przez rzeczoznawców do spraw sanitarno-higienicznych bez znaczących uchybień w dokumentacji projektowej, na podstawie której wykonywany był obiekt oraz zgodnie z posiadanymi uprawnieniami.